

USAID | SRBIJA
OD AMERIČKOG NARODA

УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА
ПРЕКРШАЈНИХ СУДОВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**ZBIRKA
PRAKTIČNIH
REŠENJA
PREKRŠAJNIH
SUDOVA**

Beograd 2013.

**ZBIRKA
PRAKTIČNIH REŠENJA
PREKRŠAJNIH SUDOVA**

Napomena: Stavovi autora izraženi u ovoj publikaciji ni na koji način ne reflektuju stavove Američke agencije za međunarodni razvoj, niti Vlade Sjedinjenih Američkih Država

Izdavač

USAID PROJEKAT ZA REFORMU
PRAVOSUĐA I ODGOVORNU VLAST (JRGA)

Za izdavača

Lorens T. Veter

Priredio

Branko Nikolić

Predgovor

Zoran Pašalić
V.f. predsednika
Višeg prekršajnog suda

Prelom i korektura

Miroslav Krstić

Štampa

ATC doo Beograd

Tiraž

550 primeraka

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nародна библиотека Србије, Београд

340.142:343.232(497.11)

343.11(497.11)

ZBIRKA praktičnih rešenja prekršajnih
sudova / [priredio Branko Nikolić]. - Beograd
: USAID projekat za reformu pravosuđa i
odgovornu vlast (JRGA), 2013 (Beograd : ATC).
- 80 str. ; 24 cm

Tiraž 550. - Str. 7: Predgovor / Zoran
Pašalić.

ISBN 978-86-85117-19-0

1. Николић, Бранко [приређивач, сакупљач]

а) Судска пракса - Прекршаји - Србија

COBISS.SR-ID 199316492

**ZBIRKA
PRAKTIČNIH REŠENJA
PREKRŠAJNIH SUDOVA**

Beograd, maj 2013. godine

SADRŽAJ:

PREDGOVOR	7
UVOD	9
METOD RADA	11
CILJ PROJEKTA	13
GRUPISANJE PRAKTIČNIH REŠENJA	14
1. PRAKTIČNA REŠENJA ZA POBOLJŠANJE DOSTAVLJANJA	15
1.1. Zajednička dostavna služba sa redovnim sudom	16
1.2. Dostavljanje preko omladinske zadruge	16
1.3. Unapređenje saradnje sa lokalnom poštom	19
1.4. Dostavljanje preko mesnih kancelarija	24
2. PRAKTIČNA REŠENJA ZA USPOSTAVLJANJE SARADNJE IZMEĐU PREKRŠAJNOG SUDA I DRUGIH ORGANA	28
2.1. Saradnja sa drugim organima u sprovođenju zaštite od nasilja u porodici	28
2.2. Saradnja sa PIO Fondom na pribavljanju informacija o okrivljenima	36
2.3. Saradnja sa komunalnom policijom na procesuiranju prekršaja ...	39
2.4. Saradnja sa lokalnom samoupravom na motivisanju policije za brzo i uspešno okončanje prekršajnog postupka	41
2.5. Edukacija ovlašćenih podnosilaca zahteva za pokretanje prekršajnog postupka	45
2.6. Saradnja sa Centrom za socijalni rad	47
2.7. Saradnja sa zdravstvenim ustanovama na pribavljanju mišljenja o potrebi izricanja zaštitnih mera	48
3. PRAKTIČNA REŠENJA ZA EFIKASNO VOĐENJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA	52
3.1. Ustanovljavanje pripremnog odeljenja	52
3.2. Prioritetno postupanje po naredbama za dovođenje	53
3.3. Obezbeđenje prisustva okrivljenog putem pasiviziranja adrese ...	54
3.4. Obezbeđenje prisustva policije na zakazanom ročištu	58
3.5. Obezbeđenje prisustva okrivljenog putem izdavanja poternice	61

4. PRAKTIČNA REŠENJA ZA EFIKASNO RUKOVANJE PREDMETIMA	63
4.1. Organizacija rada sudske pisarnice	63
4.2. Jednobrazno postupanje po zahtevima za naknadu troškova	64
4.3. Podela pisarnice po odsecima i uvođenje elektronskih upisnika radi efikasnijeg praćenja kretanja predmeta	70
4.4. Elektronska izrada pojedinačnog izveštaja o izvršenoj uplati novčane kazne	72
5. PRAKTIČNA REŠENJA ZA UNAPREĐENJE IZVRŠENJA ODLUKA PREKRŠAJNIH SUDOVA	74
5.1. Efikasna naplata novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka kroz saradnju sa nadležnom policijskom upravom i mesnim kancelarijama	
6. PRAKTIČNA REŠENJA ZA UNAPREĐENJE ODNOSA SA KORISNICIMA PREKRŠAJNOG SUDA	77
6.1. Anketiranje stranaka i ostalih korisnika prekršajnog suda	77

PREDGOVOR

Usled neadekvatnog zakonskog okvira, loših ekonomskih prilika, odsustva odgovarajuće saradnje sa drugim organima i usled niza drugih subjektivnih i objektivnih razloga, sudije i svi zaposleni u prekršajnim sudovima svakodnevno su suočeni sa različitim problemima u svom radu koji negativno utiču na njihovu efikasnost i ažurnost i stvaraju opštu lošu sliku o funkcionisanju prekršajnih sudova. Sudije i administrativni radnici u prekršajnim sudovima često su prinuđeni da ove probleme rešavaju primenom van-institucionalnih, praktičnih rešenja, koja nisu definisana zakonom ili drugim propisom, gde dolazi do izražaja njihova inventivnosti i posvećenost poslu koji obavljaju. Zbog ovoga treba iskazati posebno priznanje sudijama i sudskoj administraciji onih prekršajnih sudova čija su praktična rešenja našla mesto u ovoj zbirci.

Prekršajne sudove treba ohrabriti da razmotre primenu predstavljenih rešenja i u svom radu. Praksa je pokazala da je često moguće neko rešenje uz određena prilagođavanja primeniti i u radu drugih sudova. Na taj način bi se doprinelo ujednačavanju prakse u rešavanju svakodnevnih problema u radu i poboljšala opšta efikasnost u postupanju prekršajnih sudova. Kako se većina građana u svom životu jedino susreće sa prekršajnim sudovima, uspešnost funkcionisanja ovih sudova ima često odlučujući uticaj na opštu sliku o radu celokupnog pravosuđa.

Pokušaj da se ovom zbirkom prikupe i predstave na jednom mestu sva praktična rešenja i tako učine dostupna svim sudovima, svakako predstavlja pozitivan korak ka uspostavljanju viših standarda u radu prekršajnih sudova. Imajući u vidu da će ova zbirka imati uticaja na unapređenju rada prekršajnih sudova samo ako su prikazana praktična rešenja dobra, aktuelna i primenjiva, ovim želim da pozovem sve prekršajne sudove da nastave da prijavljuju Udruženju sudija prekršajnih sudova svoja praktična rešenja i tako aktivno doprinesu obogaćivanju sadržine ove zbirke.

Zoran Pašalić

V.f. Predsednika
Višeg prekršajnog suda

UVOD

Petogodišnji Projekat za reformu pravosuđa i odgovornu vlast (JRG¹) Agencije Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj (USAID), pruža podršku institucijama pravosuđa u Srbiji da postanu efikasnije, transparentnije i odgovornije u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti. Pored podrške pravosudnom sistemu, Projekat je takođe usmeren i na jačanje kapaciteta nezavisnih agencija i nevladinog sektora u cilju promovisanja otvorene, odgovorne i efikasne vlasti u borbi protiv korupcije i loših praksi upravljanja. Projekat je otpočet u maju 2011. godine i do sada je razvio niz različitih aktivnosti usmerenih ka ostvarivanju postavljenih ciljeva Projekta. Između ostalog, kroz direktnu podršku Upravnom sudu, Višem prekršajnom sudu i ostalim prekršajnim sudovima, Projekat pruža tehničku i stručnu pomoć kako bi se ojačao rad rukovodećeg i menadžerskog kadra u sudovima, sa ciljem da sudovi postanu efikasniji u obavljanju svojih funkcija i sposobniji da adekvatnije odgovore potrebama građana za pravdom.

U sadašnjoj praksi prekršajnih sudova najčešće se javljaju poteškoće u pogledu dostavljanja, naročito u vezi sa pozivanjem i obezbeđivanjem prisustva okrivljenog i drugih učesnika u postupku, kao i problemi u vezi sa izvršenjem prekršajnih sankcija. U velikim gradovima, kao što su Beograd, Novi Sad ili Niš, procenat uspešnih dostava ne prelazi 20%, što se vrlo negativno odražava na trajanje postupka i dovodi do čestih nastupanja zastare prekršajnog gonjenja ili izvršenja prekršajnih sankcija. Poseban problem predstavlja neefikasna naplata izrečenih novčanih kazni i troškova postupka, obzirom da se prekršajni sudovi moraju osloniti na saradnju sa drugim organima ili redovnim sudovima pred kojima se postupak prinudne naplate sprovodi. Kako efikasnost rada ovih organa i sudova, posebno u većim gradovima, često nije na zavidnom nivou, procenat uspešno naplaćenih novčanih kazni u prekršajnim sudovima se kreće između 15% ili najviše 30%, što predstavlja prilično loš rezultat. Pored navedenog, loša procesna disciplina stranaka i njihova opšta

¹ Judicial Reform and Government Accountability Project

nezainteresovanost za brzo okončanje postupka, predstavlja poseban problem u radu prekršajnih sudova. Obzirom na kratke rokove za nastupanje zastarelosti prekršajne odgovornosti ili izvršenja prekršajnih sankcija od samo dve godine, nekoliko desetina hiljada prekršajnih predmeta godišnje zastareva što se vrlo negativno odražava na opštu ocenu o radu prekršajnih sudova.

Iz godine u godinu, broj predmeta u radu prekršajnih sudova se povećava. Prema podacima iz godišnjeg izveštaja Vrhovnog kasacionog suda, prekršajni sudovi su u 2011. godini primili 602.761 predmet, dok je ukupno u radu bilo 1.108.990 predmeta, što je nešto više u odnosu na 2010. godinu. Rešeno je 644.845 predmeta, a ostalo nerešeno 464.145 predmeta, odnosno 48%. Iz ove kratke statistike se vidi da prekršajni sudovi u svom radu na godišnjem nivou imaju preko milion predmeta. Više stotina hiljada građana imaju svojstvo stranke u postupku. Za veliku većinu njih prekršajni sudovi su i jedini sudovi sa kojima se susreću zbog čega uspešnost funkcionisanja prekršajnih sudova ima možda odlučujući uticaj na opštu sliku građana o radu pravosuđa.

Sarađujući sa većim brojem prekršajnih sudova na sprovođenju aktivnosti u okviru Projekta ustanovljeno je da su neki od ovih sudova, radi rešavanja svakodnevnih problema u svom radu, došli do vrlo inventivnih i dobrih praktičnih rešenja kojima su ove probleme rešili ili barem umanjili njihov negativan uticaj na tok, dužinu trajanja i uspešnost završetka prekršajnog postupka. Ovde se neće govoriti o najboljim rešenjima iz sudskih odluka već o najboljim praktičnim rešenjima za prevazilaženje različitih svakodnevnih problema u radu. Većina prikazanih rešenja su pre organizacione, tehničke nego pravne prirode, kako bi se to možda očekivalo kada se govori o radu sudova.

METOD RADA

Udruženje sudija prekršajnih sudova, u saradnji sa Projektom za reformu pravosuđa i odgovornu vlast, u periodu od novembra 2012. godine do marta 2013. godine organizovalo je više okruglih stolova na kojima su učestvovali predstavnici prekršajnih sudova iz gotovo svih delova Srbije. Mnogi od njih su pre ili na samim okruglim stolovima predstavili svoja rešenja za prevazilaženje problema iz različitih oblasti rada prekršajnih sudova. Najveći broj rešenja je od strane prekršajnih sudova prezentovan na posebnom formularu (**prilog 1**) koji je u tu svrhu sačinjen i dostavljen sudovima uz poziv za učešće na okruglom stolu.

Predstavnicima prekršajnih sudova je u pozivnom pismu za okrugli sto objašnjeno da su pitanja u formularu data kao vodič za opis rešenja, a ne kao pitanja na koja se traže striktni odgovori. Međutim, kako bi se prezentovali svi suštinski elementi primenjenog rešenja, od predstavnika sudova je traženo da njihovi prikazi praktičnih rešenja minimalno sadrže: opisni naziv praktičnog rešenja; naziv suda koji ga primenjuje; kratak opis problema i samog rešenja; hronološki redosled ključnih radnji u ostvarivanju i primeni rešenja; te cilj koj je primenom rešenja ostvaren.

Uz sam popunjen formular sa prikazom rešenja, od predstavnika prekršajnih sudova se tražilo da dostave i primere dokumenta (sporazumi, ugovori, odluke itd.) koji su nastali ili primenjeni u vezi sa prikazanim rešenjem. U nameri da i drugi prekršajni sudovi, tamo gde je to moguće, primene prikazana rešenja i u svom radu, prilikom izrade ove Zbirke prikazana praktična rešenja u navedenom formularu pretočena su u odgovarajuće narativne opise uz koje su dati i primeri nastalih, odnosno primenjenih dokumenta.

Kako je zamisao da se tokom vremena ova Zbirka dopunjuje novim rešenjima, formular za prikaz praktičnog rešenja biće dostupan na sajtu Udruženja sudija prekršajnih sudova, na web adresi **<http://www.usudprek.org.rs/>**, kako bi sudovi mogli kontinuirano da šalju primere svojih rešenja i time obogaćuju ovu Zbirku. Udruženje će vršiti selekciju primljenih primera praktičnih rešenja i vršiti dopunu elektronske ver-

Приказ најбољег практичног решења

1. Назив суда:
2. Описни назив практичног решења:
3. Име председника суда или контакт особе (од које се могу добити додатне информације у вези са овом решењем, адреса, е-маил, број телефона):
4. Циљ које се жели постићи-проблем који се решава:
5. Опис-неколико реченица које описују решење:
6. Кључне радње-опис редоследа радњи које су преузете у вези са припремом, планирањем и применом решења и њихов временски рок:
7. Која лица су укључена у реализацију решења?
8. Којим документима (споразуми, акта итд.) је дефинисано решење?
9. Да ли је дошло до измена у поступању судске администрације услед примене овог решења и у ком смисли?
10. Да ли су и које радње предузете у циљу праћења резултата примене решења?
11. Проблеми и препреке у примени решења и радње на њиховом превазилажењу:
12. Резултати примене решења:

zije ove Zbirke, koja će takođe preko iste veb adrese biti dostupna svim prekršajnim sudovima.

Od odlučujućeg značaja za uspeh ovog projekta je bilo aktivno učešće predstavnika prekršajnih sudova u prikupljanju i predstavljanju najboljih praktičnih rešenja iz svog svakodnevnog rada. Predstavnici sudova koji su predstavili svoja rešenja na održanim okruglim stolovima zavređuju posebno priznanje za svoj trud. Ako se ima u vidu da su ova rešenja svakako rezultat posvećenog rada i proaktivnog odnosa prema rešavanju problema od strane predsednika suda, sudija i svih zaposlenih u sudu, njihovo objavljivanje u Zbirci svakako predstavlja vid pozitivne afirmacije prekršajnih sudova koji su ova rešenja u svom radu i ustanovili. Nadamo se da će predstavnici sudova za prekršaje nastaviti i dalje da aktivno doprinose obogaćivanju ove zbirke novim i ako je moguće još inventivnijim i boljim praktičnim rešenjima, čime bi njen značaj za praksu prekršajnih sudova vremenom postajao sve veći.

CILJ PROJEKTA

Cilj organizovanja okruglih stolova u tri različite regije (Zrenjanin, Niš i Kragujevac) je bio da se što veći broj prekršajnih sudova aktivno uključi u prikupljanje praktičnih rešenja, kako bi iz ukupne mase prikupljeni rešenja samo ona najbolja našla svoje mesto u ovoj Zbirci. Cilj izdavanja same Zbirke je da se svi prekršajni sudovi upoznaju sa primenjenim praktičnim rešenjima kako bi razmotrili njihovu primenu i u svom radu. Time bi se svakako poboljšala efikasnosti rada sudova, ujednačila njihova praksa i uspostavili viši standardi u postupanju. Takođe je namera da se prikupljanjem praktičnih rešenja putem navedenog formulara i kroz buduću ulogu Udruženja sudija prekršajnih sudova ustanovi jednobrazan i efikasan način za indentifikovanje i prikupljanje najboljih rešenja, kako bi ova pozitivna praktična iskustva postala dostupna i drugim sudovima. Zbirka sadrži uputstva o implementaciji najbolje prakse imajući u vidu uspešna iskustva drugih sudova. Često su potrebne samo male izmene da bi se prikazano rešenje prilagodilo specifičnostima rada drugog suda i našla primenu i njegovom svakodnevnom radu. Takođe je namera da se kroz upoznavanje sa prikazanim rešenjima i drugi prekršajni sudovi podstaknu na aktivniji odnos prema rešavanju problema u svom radu i razmotre usvajanje novih rešenja za njihovo prevazilaženje.

GRUPISANJE PRAKTIČNIH REŠENJA

Praktična rešenja su u Zbirci grupisana u zavisnosti od oblasti na koju se odnose. Do sada prikupljena praktična rešenja radi preglednijeg predstavljanja u Zbirci su grupisana na sledeće oblasti :

1. Poboljšanje dostavljanja
2. Uspostavljanje saradnje između prekršajnog suda i drugih organa
3. Efikasno vođenje postupka
4. Efikasno rukovanje predmetima
5. Poboljšanje efikasnosti izvršenja
6. Poboljšanje odnosa sa korisnicima prekršajnog suda

Ovakvim grupisanjem ne iscrpljuju se sve oblasti u kojima se praktična rešenja za prevazilaženje problema mogu naći, obzirom da je za očekivati da se Zbirka vremenom dopunjuje rešenjima za prevazilaženje problema i u drugim oblastima rada prekršajnih sudova. Takođe, ako dođe do očekivanog usvajanja novog Zakona o prekršajima, izmene postupka i novi instituti će zahtevati izmene postojećih i ustanovljavanje novih radnih procesa u prekršajnim sudovima, što će verovatno dovesti do iznalaženja novih praktičnih rešenja, dok će neka od postojećih rešenja izgubiti na svom značaju.

Da bi ova Zbirka u potpunosti ostvarila svoju upotrebnu vrednost i obezbedila dugotrajnost, rešenja koja sadrži bi morala da dosledno prate sve promene koje nastupe u praksi prekršajnih sudova, bilo da su one prouzrokovane izmenom zakonskog okvira ili usled primene novih tehnologija u radu sudova. Značaj Zbirke za rad prekršajnih sudova zavisi isključivo od samih sudova, odnosno zavisice u budućnosti od njihovog aktivnog učešća u iznalaženju i prijavljivanju novih rešenja. Samo ako Zbirka sadrži aktuelna i primenjiva rešenja, prekršajni sudovi će imati od nje koristi.

1. PRAKTIČNA REŠENJA ZA POBOLJŠANJE DOSTAVLJANJA

Kao što je napred navedeno, problemi u dostavljanju predstavljaju jedan od glavnih razloga za odugovlačenje prekršajnog postupka. Po Zakonu o prekršajima poziv predstavlja redovno sredstvo da se obezbedi prisustvo i učešće okrivljenog i drugih stranaka u prekršajnom postupku. Za slučaj neodazivanja sudskim pozivima Zakon o prekršajima predviđa i druge mere obezbeđenja, kao što su jemstvo i zadržavanje, međutim oni se u praksi vrlo malo ili gotovo upošte ne koriste, što se posebno odnosi na upotrebu jemstva. Pozivi i druga pismena se uobičajeno dostavljaju preko pošte, organa unutrašnjih poslova, zamolnim putem preko drugog prekršajnog suda ili ređe, neposredno u prostorijama suda. Međutim, obzirom da ovi redovni i uobičajeni načini dostave često ne daju dovoljno dobre rezultate, neki od sudova su pribegli iznalaženju drugih načina dostave za prevazilaženje ovih problema. Pojedini sudovi su pak, radi rešavanja problema koji su postojali u vršenju dostave sudske pošte, sa lokalnom poštom zaključili sporazume čime su uspostavili viši stepen saradnje i usvojili određene procedure postupanja, čime su značajno poboljšali rezultate u dostavljanju a samim tim i smanjili sudske troškove u ovu svrhu.

U kontaktima sa predstavnicima prekršajnih sudova često se moglo čuti da sadašnji način na koji je regulisan odnos između JP za PTT usluge Srbije i Ministarstva pravde nije dobar jer ne stimuliše uspešno obavljanje dostave, obzirom da se za dostavu sudske pošte plaća paušalna naknada za svaku pokušanu dostavu, bez obzira da li je ona obavljena uspešno ili ne. Takođe se moglo čuti da se dostava najuspešnije i uz najmanje troškove vrši preko sudskih pozivara koji su stalno zaposleni u sudu i koji su prošli kroz adekvatnu obuku. Nažalost samo mali broj prekršajnih sudova imaju zaposlene pozivare i obično je njihov broj nedovoljan u odnosu na posao koji obavljaju. Mnogi od sudova su bezuspešno tražili od ministarstva odobrenje za proširenje kadrovske liste kao bi zaposlili pozivare međutim samo mali broj od njih su, zahvaljujući prvenstveno upornosti rukovodstva suda, u tome imali uspeha i dobili neophodno odobrenje.

1.1. Zajednička dostavna služba

Neki od prekršajnih sudova koji zajednički koriste sudsku zgradu sa redovnim sudom dogovorili su uspostavljanje zajedničke dostavne službe kao i zajedničko obavljanje i drugih poslova od interesa za rad oba suda. Ovakva saradnja obezbeđuje racionalizaciju korišćenja raspoloživih resursa i smanjenje troškova. Primer ovakve saradnje se može naći u praksi Prekršajnog i Osnovnog suda u Kikindi koji dele zajedničku zgradu suda.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Kikindi, sudija Nada Pandurov sa saradnicima.

Kao što je navedeno, Prekršajni sud u Kikindi ima sporazum o saradnji sa osnovnim sudom koji obuhvata zajedničku dostavnu službu, zajedničku službu računovodstva, zajedničko održavanje zgrade kao zajedničko korišćenje raspoloživih vozila. Zajedničku dostavnu službu čine pet dostavljača, dva iz prekršajnog i tri iz redovnog suda, koji vrše dostavu sudske pošte oba suda u gradskim naseljima na teritoriji opštine Kikinda. Svaki od dostavljača je zadužen za poseban deo grada na kome vrši dostavu. Ovi dostavljači postižu dobre rezultate, uspevajući da svaki od njih u proseku tokom jednog meseca od ukupno 700 dostava njih 500 obavi uspešno.

1.2. Dostavljanje preko omladinske zadruge

Dostavljanje pismena i poziva u vezi sa vođenjem prekršajnog postupka preko omladinske zadruge uveo je i sprovodi Prekršajni sud u Zrenjaninu, Prekršajni sud u Novom Sadu, Prekršajni sud u Novom Pazaru i Prekršajni sud u Jagodini. Na okruglim stolovima se moglo čuti da se sliča rešenja mogu naći i u praksi drugih prekršajnih sudova, međutim ovde su izložena rešenja samo onih prekršajnih sudova koji su na odgovarajućem formularu prikazali svojih rešenja.

Rešenje je ustanovio:

- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudija Jelena Gatarić sa saradnicima
- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Novom Pazaru, sudija Rubina Društinac sa saradnicima

- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Novom Sadu, sudija Dejana Đorđević sa saradnicima
- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Jagodini, sudija Dragana Miletić sa saradnicima

Prekršajni sud u Zrenjaninu, koji postiže odlične rezultate u dostavi, pored dva sudska dostavljača, kada je u pitanju dostava fizičkim licima na području grada, koristi usluge osam kurira angažovanih preko omladinske zadruge. U proseku svaki kurir obavi mesečno 600 dostava od kojih su 400 uspešne. Predstavnici suda u svakodnevnom kontaktu sa kuririma i rukovodstvom omladinske zadruge analiziraju zašto se određene dostave ne izvršavaju i daju instrukcije kako da se u tim slučajevima dalje postupa. Takođe, putem redovnih periodičnih sastanaka koji se sa svim kuririma održavaju u prostorijama suda kao i putem vanrednih sastanaka, kada za to postoji potreba, sa angažovanim kuririma se razmatraju uočeni problemi i rešenja za njihovo prevazilaženje. Svi angažovani kuriri prolaze obuku u sudu kako da na zakonit način izvrše dostavu. U slučaju sporne dostave angažovani kuriri se preko zadruge pozivaju da o tome daju iskaz pred sudom. Zahvaljujući dugogodišnjoj dobroj saradnji sa zadrugom do sad nije bilo većih problema u ovom načinu dostavljanja. Kuriri su plaćeni za uspele dostavu 40 dinara, dok za neuspelu dostavu dobijaju 20 dinara, te su na taj način motivisani da urednu dostavu obave što pre.

Organizacija posla je urađena tako da svakodnevno dolazi do preuzimanja poziva i pismena koja se imaju dostaviti u prostorijama suda. Zapisničari, upisničari, referenti izvršenja, referenti ekspedicije, dostavljaju u pisarnicu sudske pozive i druge sudske odluke u kovertama na kojima su označeni reoni i po reonima ih raspoređuju na za to određenom mestu. Predstavnik dostavljača svakodnevno preuzima pošiljke i nosi dostavljačima koji svako u svom reonu vrši dostavu.

Na kraju meseca svaki od dostavljača dostavlja izveštaj o broju uručenih pismena sa označenim brojevima predmeta za koji su izvršili dostavu. Posebno se evidentiraju: datum prijema, datum uručenja kao i eventualni razlog zbog koga se uručenje nije izvršilo. Ove sveske se svakog meseca po nekoliko puta nose u sud i sravnjuju kako bi se na osnovu njih vršili obračuni za plaćanje kurirskih usluga na kraju meseca. Plaćanje se vrši po obavljenoj dostavi kako bi kuriri bili motivisani da dostavu uredno obave. Angažovani kuriri su po pravilu iz istog mesta gde se dostava vrši,

tako da su upoznati sa svim ulicama i imaju korektan odnos strankama. Kao što je navedeno, svi kuriri su prošli kroz adekvatnu obuku i u skladu sa tim su upozoreni na obavezu svedočenja na okolnosti u vezi sa dostavom, ako se za to eventualno ukaže potreba.

Prekršajni sud u Novom Pazaru svakog januara meseca, unazad nekoliko godina, obnavlja svoj ugovorni odnos sa omladinskom zadrugom po kom osnovu za poslove dostave u gradskim naseljima na teritoriji opštine angažuju kurirsku službu. Time je značajno poboljšana uspešnost dostave, uz istovremeno smanjenje troškova za ovu svrhu u odnosu na period u kome se sudska pošta u gradskoj sredini dostavljala putem lokalne pošte. Odeljenje ekspedicije prekršajnog suda predaje poštu angažovanim kuririma, od kojih je svaki zadužen za poseban deo gradskog područja. Svaki od kurira dva puta nedeljno dolazi u sud kako bi preuzeo poštu i istovremeno predao dokaze o izvršenim dostavama radnicima pisarnice. Svi kuriri su od strane radnika suda obučeni da vrše dostavu u skladu sa zakonom i do sada se s tim u vezi nisu uočavali posebni problemi u praksi.

Prekršajni sud u Novom Sadu ima zaključen Ugovor o javnim nabavkama malih vrednosti za tekuću godinu sa Omladinskom zadrugom „Sloga“ o angažovanju kurira za poslove dostave sudske pošte na teritoriji grada Novog Sada. Prema ustanovljenoj praksi, referenti (zapisničari, upisničari i izvršitelji) dostavljaju pismena koja se imaju dostaviti službi ekonomata koja ih prosleđuje dostavljačima Omladinske zadruge. Kao i u drugim sudovima svi angažovani kuriri su prošli kroz odgovarajuću obuku. Svaki od angažovanih kurira je zadužen za po jedan reon u gradu, tako da se oni vrlo brzo upoznaju sa područjem, rasporedom ulica, kućnim brojevima pa čak i sa pojedinim strankama kojima se često pozivi dostavljaju, što im omogućuje da vrše dostavu veoma efikasno i brzo.

Prekršajni sud u Jagodini je radi efikasnijeg i jeftinijeg uručenja sudskih pismena u gradskim sredinama koje pokriva područje suda takođe uveo angažovanje sudskih pozivara preko omladinske zadruge.

Prema usvojenoj praksi svi pozivi, sudske odluke i ostala pismena koja se šalju strankama na području grada dostavljaju se u pisarnicu suda gde se vrši njihova klasifikacija po reonima u kojima se dostava ima izvršiti. Pismena se zavode u dostavne knjige za svaki reon i po njoj se svakog dana zadužuju dostavljači. Svaki dostavljač je zadužen za različiti reon.

Rok za uručenje pismena je 7 dana, a nakon toga neuručena pismena se vraćaju radi spravnjenja u pisarnicu. Na kraju meseca se vrši sabiranje uručenih pismena radi obračuna naknade dostavljačima.

1.3.Unapređenje saradnje sa lokalnom poštom

Po pravilu prekršajni sudovi za dostave u ruralnim područjima, dostave pravnim licima kao i za slanja zamolnica koriste usluge pošte sa više ili manje uspeha. Nekoliko prekršajnih sudova, među kojima su sudovi u Zrenjaninu i Kikindi, dostavili su zaključene sporazume odnosno protokole o saradnji sa lokalnom poštom, čime su značajno unapredili saradnju i poboljšali uspešnost dostave.

Rešenje je ustanovio:

- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Zrenjaninu ,
sudija Jelena Gatarić sa saradnicima
- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Kikindi,
sudija Nada Pandurov sa saradnicima

Dostava putem pošte u Zrenjaninu je zadovoljavajuća ali, kako je istaknuto od strane predstavnika suda, samo zahvaljujući stalnim kontaktima i saradnji sa nadležnim kontrolorom i upravnicima pošte za grad i okolinu. Dobra saradnja između Prekršajnog suda u Zrenjaninu i JP PTT saobraćaja Srbija, Radna Jedinica poštanskog saobraćaja Zrenjanin ustanovljena je Protokolom o međusobnoj saradnji, zaključenim 24.01.2012, koji je dat u prilogu (**prilog br. 2**).

Јавно предузеће ПТТ саобраћаја
„Србија” – РЈ Зрењанин

Број: 2012-9662/3
Зрењанин, 02.02. 2011. године

Прекршајни суд у Зрењанину

ПРЕКРШАЈНИ СУД ЗРЕЊАНИН	
Број:	ПРЕКРШАЈНИ СУД 202
Дана:	14/12

**ПРОТОКОЛ
О РЕГУЛИСАЊУ МЕЋУСОБНЕ САРАДЊЕ**

Закључен дана 24.01.2012. године, у Зрењанину, између:

1. **ЈП ПТТ САОБРАЋАЈА „СРБИЈА”- РЈ ЗРЕЊАНИН** ул. Пупинова бр.1 који заступа директор Тибор Хеслењи (у даљем тексту: ПОШТА), с једне стране и
2. **ПРЕКРШАЈНИ СУД У ЗРЕЊАНИНУ**, ПЦ „Мала Варош“, Житни трг б.б., који заступа В.Ф. председника Прекршајног суда Јелена Гатарих (у даљем тексту: прекршајни суд), с друге стране

1. Протоколарне стране свесне комплементарности идеја и циљева за чије се остварење залажу, одлучиле су да овим Протоколом успоставе међусобну сарадњу.

2. Учесници Протокола су сагласни да се међусобна сарадња одвија у оквиру следећих активности:

- сарадња и пружање све неопходне помоћи у циљу спровођења текућих пројеката, а на бази међусобног договора,
- благовремено међусобно информисање о будућим и текућим активностима,
- пружање помоћи у поступку доставе свих судских писмена,
- узајамна подршка и разумевање за превазилажење проблема у раду.

3. Протоколарне стране заједнички констатују да у циљу што успешније сарадње свака страна одреди свог представника који ће бити у директном контакту са представником друге стране и који ће у име и за рачун стране коју представља пратити ток сарадње и предлагати правце даљих активности.

За представника Прекршајног суда у Зрењанину одређује се Драгана Дорошков и Оливера Вилимоновић Лужаић, а за представника ПОШТЕ одређује се Изо Рујевић и Драган Соломун.

4. Две стране су сагласне, да се по указаној потреби одржавају консултативни састанци на нивоу потписника, а у циљу координације и утврђивања праваца будуће сарадње.

5. Протоколарне стране заједнички констатују да се реализацијом заједничких активности унапређује и повећава ефикасност рада обе стране.

6. Овај протокол ступа на снагу даном потписивања од стране овлашћених представника протоколарних страна.

7. Протокол је сачињен у 4 (четири) истоветна примерка од којих свака протоколарна страна задржава по 2 (два) примерка.

ЈП ПТТ САОБРАЋАЈА „СРБИЈА”

ЗА ПРЕКРШАЈНИ СУД У ЗРЕЊАНИНУ

РЈ ЗРЕЊАНИН
ДИРЕКТОР

В.Ф. ПРЕДСЕДНИКА ПРЕКРШАЈНОГ СУДА

ТИБОР ХЕСЛЕЊИ

39 ЈЕЛЕНА ГАТАРИЋ

Pored samog sporazuma, određeni su predstavnici obe strane, sa zadatkom da u direktnom međusobnom kontaktu prate obavljanje saradnje i rešavaju uočene probleme u radu. Proizvod ove saradnje je i usvojena praksa postupanja dostavljača prema kojoj, u slučaju da se kod prvog pokušaja dostave na naznačenoj adresi ne nađe lice kome se vrši dostava, dostava se pokušava ponovo u popodnevnim satima. Takođe je usvojena praksa da dostavljači, u slučaju saznanja da se lice kome se vrši dostava nalazi na drugoj adresi na toj adresi pokušaju dostavu. U navedenim slučajevima dok se ne pokuša sa ponovnom dostavom pošta se neće vratiti sudu kao neuručena.

Na sličan način je uređen i odnos između Prekršajnog suda u Kikindi i JP PTT Saobraćaj Srbija PJ poštanskog saobraćaja Kikinda Protokolom o saradnji, potpisanim 02.11.2011., a koji je dat u prilogu (**prilog br. 3**).

Република Србија
ПРЕКРШАЈНИ СУД У КИКИНДИ
Број: СУ VIII-67-1/11
Дана: 02.11.2011.године
КИКИНДА

15.11.2011.
2011-143345/11

Основни суд у Кикинди, кога заступа В.ф.председника суда Наташа Иветић, Прекршајни суд у Кикинди, кога заступа В.ф.председника суда Нада Пандуров, и ЈП ПТТ Саобраћаја „Србија“ Радна јединица поштанског саобраћаја „Кикинда“, кога заступа директор Радмила Бабић дана 02.11.2011.године закључују

ПРОТОКОЛ О САРАДЊИ

Основни суд у Кикинди, Прекршајни суд у Кикинди и ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ Радна јединица поштанског саобраћаја „Кикинда“, као потписници овог Протокола изражавају сагласност о потреби регулисања и унапређења међусобне сарадње.

Потписници овог Протокола изражавају заједничко уверење да ће веће узајамно разумевање улога и одговорности, из домена њихове надлежности, значајно допринети убрзању судских поступака и смањењу броја старих предмета, што је крајњи циљ овог Протокола.

Члан 1.

Основни суд у Кикинди, Прекршајни суд у Кикинди и ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ Радна јединица поштанског саобраћаја „Кикинда“ закључују Протокол о сарадњи ради уређивања и унапређења међусобне сарадње а у циљу благовремене и уредне доставе судских писмена.

Члан 2.

Потписници овог Протокола ће одредити особе за контакт испред Основног суда у Кикинди, Прекршајног суда у Кикинди и ЈП ПТТ саобраћаја „Србије“ Радна јединица поштанског саобраћаја „Кикинда“ и известити Основни суд и Прекршајни суд о именима спољних контролора доставе.

Члан 3.

Потписници ће по указаној потреби и поднетом захтеву извештавати једни друге о информацијама значајним за послове које обављају.

Члан 4.

ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ Радна јединица поштанског саобраћаја „Кикинда“ ће Основном суду у Кикинди и Прекршајном суду у Кикинди кад год је то могуће указивати помоћ ради правовремене и потпуне доставе судских писмена, а Основни суд и Прекршајни суд ће, сагласно својим могућностима, водити рачуна о распореду доставе за одређено место.

Члан 5.

Основни суд у Кикинди и Прекршајни суд у Кикинди ће се у случају потешкоћа са доставом прво обратити спољном контролору доставе који контролишу рад поштанске доставне службе, а ако ово обраћање не отклони потешкоће, тј уколико контролор не предузме одговарајуће мере из своје надлежности, обратиће се управнику поште.

Члан 6.

Потписници овог Протокола су сагласни да се по потреби одржавају састанци између представника потписника а у циљу анализе и конкретизације сарадње.

Основни суд Кикинда
В.ф.председника суда

Наташа Иветић

Прекршајни суд Кикинда
В.ф.председника суда

Нада Пандуров

Директор ЈП ПТТ саобраћаја
„Србија“ Р.Ј. поштанског
саобраћаја „Кикинда“

Радмила Бабић

Putem protokola je između ostalog dogovoreno da pošta blagovremeno obaveštava sud o imenima spoljnih kontrolora rada poštanske službe, kako bi se u direktnom kontaktu sa njima rešavali uočeni problemi u radu dostavljača. Takođe je dogovoreno da se sud obrati upravniku pošte u slučaju da kontrolor na zahtev suda ne preduzme odgovarajuće mere iz svoje nadležnosti. Između ostalog, na osnovu uspostavljene saradnje sa kontrolorom sud ažurno dobija od njega izveštaje po zahtevima za proveru adrese okrivljenih.

1.4. Dostavljanje preko mesnih kancelarija

Kao što je već istaknuto, većina prekršajnih sudova dostavu u ruralnim sredinama vrše preko lokalne pošte. Istovremeno većina sudova ima problem kako da unapredi dostavljanje u ovim oblastima. Ovakav način dostave u seoskim sredinama se pokazao kao poslovično neefikasan obzirom da se suviše često pozivi i pismena vraćaju sudu kao neuručeni. Za to postoji više razloga, počev od nesavesnog rada samih poštara i odsustva jasne motivacije za obavljanje uspešne dostave, do česte pojave familijarnosti između poštara i lokalnog stanovništva. Radi prevazilaženja ovih problema Prekršajni sud u Somboru je ustanovio praksu obavljanja dostave preko mesnih kancelarija.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika suda u Somboru, sudija Snežana Nikolajev sa saradnicima.

V.f. predsednika Prekršajnog suda u Somboru svake godine obnavlja ugovor sa načelnikom gradske uprave grada Sombora o angažovanju zaposlenih u mesnim kancelarijama u seoskim sredinama na teritoriji opštine Sombor na poslovima dostave sudske pošte, koji je dat u prilogu (**prilog br. 4**).

**Prilog 4: Ugovor o angažovanju zaposlenih
gradske uprave Sombora na
poslovima dostave sudske pošte**

Република Србија

Град _____

Градска управа

Број: _____

Дана: _____ године

Начелник Градске управе града _____ и вршилац функције
председника прекршајног суда _____ закључују

**У Г О В О Р
О НАЧИНУ УРУЧЕЊА СУДСКИХ ПИСМЕНА**

Члан 1.

Овим Уговором о начину уручења судских писмена (у даљем тексту: Уговор),
регулишу се међусобни односи Градске управе града _____ и
Прекршајног суда у _____, везани за доставу судских
писмена по насељеним местима града _____.

Члан 2.

Уговарачи из члана 1. овог Уговора су се међусобно споразумели да ће
достављачи Градске управе града _____ из _____ Месних
канцеларија _____ и
то: _____

_____ вршити грађанима уручење судских писмена Прекршајног суда у
_____.

Члан 3.

Уручење судских писмена из члана 2. овог Уговора вршиће се према одговарајућим
законским одредбама везаним за достављање писмена.

Члан 4.

Уговарачи су се споразумели да ће Градска управа града _____ вршити достављање судских писмена у насељеним местима града _____ из члана 2. овог Уговора, уз наплату трошкова доставе у висини од 25% од цене ПТТ услуга за једно пословно препоручено писмо са повратницом, према испостављеној фаktури Градске управе града _____, а по важећем ценовнику ПТТ за назначено писмено у моменту плаћања фаktуре.

Градска управа града _____ ће за обављени посао из става 1. овог члана испостављати фаktуру најкасније до 15. у месецу за претходни месец.

Члан 5.

Уговор се закључује на одређено време од једне године, почев од _____ године.

Након истека времена на које се Уговор закључује, уговарачи могу да закључе нови уговор.

Члан 6.

Уговарачи су уговор прочитали и у знак сагласности воља га својеручно потписују.

Члан 7.

Уговор је сачињен у шест истоветних примерака од којих свака уговорна страна задржава по три примерка.

ВРШИЛАЦ ФУНКЦИЈЕ
ПРЕДСЕДНИКА ПРЕКРШАЈНОГ СУДА

НАЧЕЛНИК
ГРАДСКЕ УПРАВЕ

Naime, na teritoriji opštine Sombor živi oko 100.000 stanovnika, od kojih blizu 60% živi u petnaest sela koja se nalaze na teritoriji opštine. Kako svako selo ima svoju mesnu kancelariju, u svrhu vršenja dostave agažovani su predstavnici svih 15 kancelarija. U saradnji sa Sekretarima mesnih kancelarija, Prekršajni sud u Somboru je organizovao obuku za sva lica angažovana na poslovima dostave, kako bi se osposobili da obavljaju dostavu u skladu sa zakonom.

Organizacija posla je urađena tako da u prekršajnom sudu zapisničari, radnici pisarnice i radnici izvršnog odeljenja u posebne koverta za svaku od mesnih kancelarija sortiraju pozive i sudske odluke koja se imaju dostaviti. Ovi koverti se dva puta nedeljno dostavljaju mesnim kancelarijama. Sekretari mesnih kancelarija raspoređuju sudsku poštu dostavljačima koji su po pravilu žitelji tih sredina i kao takvi vrlo dobro upoznati sa situacijom na terenu. Svaki od angažovanih dostavljača je u obavezi da jednom mesečno računovodstvu suda donosi dokaze i izveštaj o obavljenim i neobavljenim dostavama. Na taj način se vrši provera ažurnosti postupanja svakog od dostavljača.

Organizovana na opisan način dostava preko mesnih kancelarija je izuzetno uspešna, do nivoa od 98%. Radi ilustracije efikasnosti ove dostave valja navesti poređenje da je prekršajni sud za uspešnu dostavu iste količine sudske pošte u 2012 godine mesnim kancelarijama platio pet puta manji iznos od iznosa plaćenog JP za PTT usluge. Inače, član 4. pomenutog ugovora predviđa naknadu za dostavu u visini od 25% od važeće tarife koju predviđa cenovnik pošte za preporučenu dostavu pismena, tako da se uz izuzetno visok procenat uspešno obavljenih dostava, na ovaj način ostvaruje znatna ušteda za budžet suda.

2. PRAKTIČNA REŠENJA NA USPOSTAVLJANJU SARADNJE IZMEĐU PREKRŠAJNOG SUDA I DRUGIH ORGANA

2.1. Saradnja u sprovođenju zaštite od nasilja u porodici

Prekršajni sudovi se svake godine susreću sa sve većim brojem prekršaja iz člana 6. (posebno prekršaja iz stava 3 ovog člana), Zakona o javnom redu i miru (Sl. glasnik RS br. 51/92, 53/93, 67/93, 48/94, 85/05, 101/05), koji u sebi sadrže elemente nasilja u porodici, a gde su po pravilu žrtve. Takođe je povećan i broj slučajeva nasilja u porodici kod kojih su maloletnici žrtve ili pak počinioci nasilja. Prema statistici Prekršajnog suda u Zrenjaninu, a koja je slična statistici većine prekršajnih sudova, u poslednje tri godine broj predmeta sa elementima nasilja u porodici je povećan za zabrinjavajućih 25,21%.

U ovim predmeta sudovi se susreću sa specifičnim poteškoćama u vođenju postupka koje se ogledaju u nesaradnji žrtve u strahu od počinioca nasilja, njihovom čestom menjanju iskaza ili pak izražavanju molbe da se odsutane od daljeg vođenja postupka. Nesporno je da je ovakvo ponašanje žrtve posledica straha od počinitelja obzirom da se u većini slučajeva oni osećaju nezaštićeno i nebezbedno. Sve ovo ukazuje da je pored samog procesuiranja počinioca neophodno obezbediti potpunu i adekvatnu zaštitu žrtava nasilja kako tokom trajanja postupka tako i pre i posle njega. Praksa je pokazala da se ostvarivanje ove zaštite ne može sprovesti bez na lokalnom nivou uspostavljene koordinacije i saradnje između sudova i svih drugih organa i organizacija koji se bave ovom problematikom.

U cilju unapređenja postojeće prakse i prevazilaženja prepreka u sprovođenju zaštite od nasilja u porodici, Prekršajni sud u Zrenjaninu je aktivno učestvovao u uspostavljanju saradnje na lokalnom nivou sa policijom, tužilaštvom, centrom za socijalni rad, obrazovnim i drugim ustanovama od značaja za rešenje ovog problema.

Rešenje je obrazloženo od strane v.f. predsednika prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudije Jelene Gatarić i sudije Dragane Gardinovački.

Polazeći od saznanja da se delotvorna zaštita od nasilja u porodici može postići samo zajedničkim i koordiniranim radom svih organa i organizacija koji se bave ovim problemom, Prekršajni sud u Zrenjaninu je sa policijom, tužilaštvom i Centrom za socijalni rad, obrazovnim ustanovama i nevladinim sektorom potpisao Memorandum o saradnji u mreži "Život bez nasilja" koji je dat u prilogu (**prilog br. 5**).

MEMORANDUM O SARADNJI U MREŽI "ŽIVOT BEZ NASILJA"

Ovaj sporazum o saradnji potpisuju institucije na opštinskom i regionalnom nivou. Sporazum definiše polja i oblike saradnje, misiju regionalne mreže, ciljeve zajedničkog rada i ostale elemente saradnje, te stvaranja osnove za saradnju i rad u oblasti nasilja u porodici.

Institucije i organizacije potpisnice protokola o saradnji su: centri za socijalni rad, domovi zdravlja, javna tužilaštava, organi unutrašnjih poslova, opštinski i okružni sudovi, organi za prekršaje, osnovne i srednje škole, Pokrajinski ombudsman, Sekretarijat za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova, Sekretarijat za zdravstvo i socijalnu politiku, Sekretarijat za demografiju, porodicu i društvenu brigu o deci, kao i udruženja građana koja se bave pitanjima nasilja u porodici i porodičnim odnosima, ženama i decom, a čine regionalnu mrežu "Život bez nasilja" na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Član 1.

Misija mreže za zaštitu od nasilja u porodici "Život bez nasilja".

Mreža za prevenciju nasilja u porodici "Život bez nasilja" je mreža institucija koje se bave pružanjem podrške i zaštitom pojedinke/ca u ostvarivanju prava na život bez nasilja u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini koja će zajednički raditi na zaštiti od nasilja u porodici (fizičkog, mentalnog i seksualnog nasilja), njegove zakonske definisanosti, te usklađivanja zakona i procedure vezanih za ovo ljudsko pravo. Saradnja se ostvaruje na teritoriji Vojvodine, na opštinskom (lokalnom) i pokrajinskom nivou. Potpisivanjem Memoranduma institucije se obavezuju na međusobnu pomoć, razmenu iskustava i zajedničkih aktivnosti koje treba da dovedu do postizanja zajednički definisanih ciljeva.

Član 2

Ciljevi regionalne mreže za zaštitu od nasilja u porodici "Život bez nasilja".

Članice mreže za zaštitu od nasilja u porodici "Život bez nasilja" imaju sledeće ciljeve:

- Uspostavljanje standarda u određivanju i definisanju vidova nasilja u porodici (prema kome je nasilje usmereno – žena, deca, stariji članovi domaćinstva; koji oblik nasilja je prisutan – fizičko, mentalno ili seksualno, itd.)
- Učvršćivanje evidencije svih vidova nasilja u porodici u postojeće evidencije koje se vode u svim institucijama koje se bave nasiljem
- Stvaranje baze podataka o nasilju u porodici
- Statistička obrada rešavanih i rešenih slučajeva u institucijama
- Uspostavljanje systemske povezanosti unutar mreže tako da svaka od institucija koja prva uoči nasilje podrazumeva aktivno uključivanje i ostalih institucija u mreži za zaštitu od nasilja radi zajedničkog i usklađenog rada
- Ujedinjavanje resursa znanja koje poseduju institucije u domenu njihovog delovanja
- Pokrenuti usklađivanje zakonodavne normative (zakoni u oblasti krivičnog, prekršajnog, porodičnog, radnog, zdravstvenog i socijalnog prava) u skladu sa definisanim vidovima nasilja u porodici
- Obuka zaposlenih u svim institucijama za efikasnije rešavanje problema u oblasti nasilja u porodici
- Borba protiv predrasuda i stvaranje slike u javnosti o Mreži za zaštitu od nasilja u porodici "Život bez nasilja"

- Rad na pokretanju izrade strategije na državnom nivou o suzbijanju nasilja u porodici na osnovu baze podataka prikupljene radom u Mreži "Život bez nasilja"
- Skretanje pažnje na probleme nasilja kroz kampanje za prevenciju nasilja na pokrajinskom, ali i državnom nivou
- Povezivanje sa sličnim institucijama u Srbiji i zemaljama u regionu koje se bave ovim problemom

Član 3.

Koordinacija mreže za zaštitu od nasilja u porodici "Život bez nasilja", principi odlučivanja i procedure sastajanja i izveštavanja pojedinih tela.

Osnovna tela mreže jesu Pokrajinski koordinacioni tim na pokrajinskom nivou, profesionalni timovi na opštinskom (lokalnom) nivou i centralna baza podataka.

Pokrajinski koordinacioni tim:

Pokrajinski koordinacioni tim je formiran na nivou Autonomne Pokrajine Vojvodine i čine ga predstavnici Pokrajinskog ombudsmana, Sekretarijata za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova, Sekretarijat za zdravstvo i socijalnu politiku, Sekretarijata za demografiju, porodicu i društvenu brigu o deci i predstavnici profesionalnih opštinskih (lokalnih) timova. Timovi na opštinskom (lokalnom) nivou, odnosno grada Novog Sada, u okviru svakog okruga Autonomne Pokrajine Vojvodine, delegiraju po jednog (1) predstavnika u Pokrajinski koordinacioni tim.

Pokrajinski koordinacioni tim vodi računa o saradnji i razvoju mreže za prevenciju nasilja u porodici. Komunikacija ovog tela je redovna, usmeno ili pismeno, telefonom i putem interneta. Pokrajinski koordinacioni tim donosi odluke i bez fizičkog sastanka, nakon konsultacija članova. Predstavnik, u okviru svakog okruga Autonomne Pokrajine Vojvodine, ne mora imati mandat da samostalno donosi odluku ispred institucije ili zauzima stavove, ali se odluka donešena naknadno mora proslediti ostalim članovima tima najkasnije u roku od 48 časova u slučaju da se radi o razmeni pismenih informacija. Ukoliko se radi o sastanku, institucija koja se nije izjasnila o određenom predlogu mora poslati svoj odgovor najkasnije 48 sati nakon povratka njihovog predstavnika sa sastanka.

Pokrajinski koordinacioni tim sastaje se povremeno, najmanje četiri (4) puta godišnje.

Voditelj sastanka Pokrajinskog koordinacionog tima je Pokrajinski Ombudsman. Obaveza voditelja sastanka jeste pripremanje sastanka koordinacionog tima Mreže, odnosno održavanje komunikacije između sastanaka sa svim članicama Mreže. Voditelj sastanka priprema dnevni red sastanka i prosleđuje je ostalim predstavnicima institucija blagovremeno radi omogućavanja predstavnicima da se pripreme za sastanak. Izveštaj sa sastanka dostavlja se u pismenoj formi svakoj instituciji nakon završetka sastanka. Dalja distribucija ovog izveštaja zavisi od toga kakvu odluku donese tim.

Centralna baza:

Centralnu bazu podataka vodi Pokrajinski ombudsman, a ona podrazumeva stvaranje arhive podataka o vrstama i rasprostranjenosti nasilja koji se prikupljaju u institucijama uključenim u Mrežu.

Osnovna lista podataka (dokumenata) koju ćemo ovde navesti se po potrebi može i treba proširivati na osnovu odluke Pokrajinskog koordinacionog tima:

- set zakona iz oblasti nasilja u porodici (zakoni, uredbi i druga opšta podzakonska akata)
- baza podataka servisne prirode i liste kontakata organizacija i aktivista koji se bave porodičnim odnosima i nasiljem u porodici
- kvartalne izveštaje Pokrajinskog koordinacionog tima
- izveštaje i ostale dokumente svih aktivnosti Mreže
- mesečne izveštaje o radu pojedinih institucija i mreže na lokalnom nivou povodom njihovih aktivnosti

- specijalne izveštaje članica Mreže o stanju i ugrožavanja prava u oblasti nasilja u porodici
- Ostale neophodne informacije i izveštaji od značaja za rad na zaštiti od porodičnog nasilja

Profesionalni timovi u opštinama:

Profesionalni timovi mreže "Život bez nasilja" su timovi koji se formiraju na opštinskom (lokalnom) nivou, a njihov rad definiše se u skladu sa potrebama i poznatim modelima u radu u ovoj oblasti. Profesionalni timovi uspostavljaju neposrednu saradnju, a svaka članica tima koja prva uoči problem u ovoj oblasti obaveštava ostale članice tima. Saradnja tima na lokalnom nivou je dnevno ažurirana u svim pojedinačnim slučajevima

Svakou pojedinu instituciju na sastancima lokalnog profesionalnog tima može predstavljati i više članova, ali jedna institucija ima samo jedan glas. Rad opštinske (lokalne) mreže će usklađivati zajedničko telo na nivou opštine koja će utvrditi svoje nadležnosti i procedure o saradnji, odlučivanju, komunikaciji i koordinaciji.

Profesionalni timovi dostavljaju informacije, odnosno, relevantne podatke o vrstama i rasprostranjenosti nasilja u porodici Pokrajinskom koordinacionom timu koji prikuplja, obrađuje i pravi centralnu bazu podataka o nasilju u porodici

Član 4.

Rad profesionalnih timova

Profesionalni timovi su sastavljeni od predstavnika centra za socijalni rad, doma zdravlja, organa unutrašnjih poslova, opštinskog javnog tužilaštva, opštinskog suda, organa za prekršaje, obrazovno-vaspitnih ustanova i udruženja građana koje se bave pitanjima nasilja u porodici.

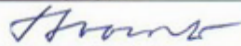
Svaki od predstavnika Profesionalnog tima ima obavezu da obavesti sve u mreži o slučaju koji se pojavi, bez obzira gde je problem uočen, kako bi svi u mreži bili obavješteni i u svom domenu bili uključeni u efikasno rešavanje konkretnih problema, u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 5.

Javnost u radu

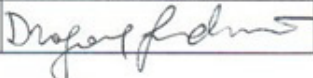
Potpisivanjem memoranduma o saradnji svaka institucija članica mreže se obavezuje da neguje javnost u radu prema partnerskim organizacijama i široj javnosti.

Naziv institucije:	Opštinski ombudsman:	potpis
Ime predstavnika institucije:	Vladimir Arsić	

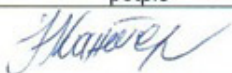
Naziv institucije:	Opštinsko tužilaštvo	potpis
Ime predstavnika institucije:	Branislav Tatić, zamenik OJT	

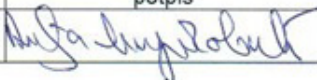
Naziv institucije:	Sekretarijat unutrašnjih poslova	potpis
Ime predstavnika institucije:	Dušan Todorović, kapetan	

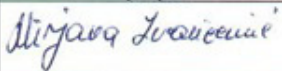
Naziv institucije:	Medicinski centar Zrenjanin	potpis
Ime predstavnika institucije:	Ljubiša Gojkov, pomoćnik direktora	

Naziv institucije:	Opštinski organ za prekršaje	potpis
Ime predstavnika institucije:	Dragana Gardinovački, sudija	

Naziv institucije:	Osnovne škole	potpis
Ime predstavnika institucije:	Biljana Grujić, psiholog OŠ. Njegoš	

Naziv institucije:	Srednje škole	potpis
Ime predstavnika institucije:	Jelena Kantar, socijalni radnik u Domu učenika «Angelina Kojić - Gina»	

Naziv institucije:	Predškolska ustanova	potpis
Ime predstavnika institucije:	Spomenka Mrkajić, Anđelka Mirković	

Naziv institucije:	Udruženje građana	potpis
Ime predstavnika institucije:	Radoslava Aralica, Zrenjaninski edukativni centar	

Naziv institucije:	Centar za socijalni rad Opštine Zrenjanin	potpis
Ime predstavnika institucije:	Vesna Stankov, direktor Vuletin Radovan, član stručnog tima	

Naziv institucije:	Opštinski sud	potpis
Ime predstavnika institucije:		

Naziv institucije:	Lokalna samouprava	potpis
Ime predstavnika institucije:		

Ovaj sporazum o saradnji je potpisan od strane institucija na opštinskom i regionalnom nivou u cilju definisanja oblasti i oblika saradnje na suzbijanju nasilja u porodici. Saradnja navedenih institucija ogleda se u uspostavljanju standarda u određivanju i definisanju nasilja u porodici; u stvaranju baze podataka svih vidova nasilja u porodici; u uspostavljanju sistemske povezanosti svih institucija u svrhu što efikasnijeg otkrivanja i zaustavljanja nasilja u porodici i očuvanju bezbednosti žrtava; u zajedničkoj obuci, itd.

Saradnja se ogleda i u međusobnom informisanju institucija o svakom pojedinačnom slučaju nasilja u porodici kao i zajedničkom i koordinisanom delovanju nadležnih organa, čime se između ostalog izgrađuje poverenje u državne organe i institucije da su u stanju da žrtvama nasilja u porodici obezbede odgovarajuću zaštitu. Njime je takođe obezbeđena hitnost u postupanju u zavisnosti od stepena ugroženosti žrtve, kao i adekvatna informisanost žrtve o mehanizmima zaštite i materijalnoj podršci koja je za njih obezbeđena.

Ovakva multisektorska saradnja omogućava da javni tužilac, kao i svi ostali koji su uključeni u saradnju, budu blagovremeno obavешteni o svakom slučaju porodičnog nasilja i da nakon dobijanja relevantnih informacija, zajednički sagledaju prijavljeni slučaj, prepoznaju oblik i intenzitet nasilja, procene stepen ugroženosti žrtve i utvrde mere koje treba preuzeti u cilju najbolje zaštite žrtve nasilja. Saradnja ovih institucija sprečava i mogućnost dvostrukog kažnjavanja, tako što će javni tužilac na osnovu podataka dobijenih od ostalih organa i institucija sa kojima saraduje, pravilno okvalifikovati radnju nasilja kao krivično delo ili kao prekršaj.

Na osnovu uspostavljene prakse, a imajući u vidu da se slučaj porodičnog nasilja u većini prvo prijavljuje policiji i to dok je nasilje još u toku, policija je dužna da odmah po saznanju na licu mesta pošalje najmanje dva policijska službenika radi intervencije. Nakon preduzimanja zaštitnih mera i prikupljanja informacija i dokaza koji su bitni za dalji postupak, policija je u obavezi da odmah, putem telefona, obavesti dežurnog zamenika javnog tužioca o okolnostima događaja kako bi on odlučio o kvalifikaciji počinjenog dela kao krivičnog dela ili prekršaja i po potrebi eventualno naložio zadržavanje počinioca krivičnog dela, a

potom i njegovo privođenje istražnom sudiji.

Pored policije, obaveza blagovremenog pružanja raspoloživih informacija o nasilju u porodici je utvrđena i za opštinski centar za socijalni rad. Do ovih informacija centar dolazi neposrednim obraćanjem žrtve porodičnog nasilja kao i na osnovu svog rada na terenu. Nakon prijema takvih informacija, centar za socijalni rad je dužan da putem telefona obavesti dežurnog ili drugog zamenika javnog tužioca i da u ugovoreno vreme žrtvu uputi u javno tužilaštvo.

U cilju postizanja što veće efikasnosti u saradnji, organizuju se konsultativni sastanci sa predstavnicima nadležnih institucija. Ovi sastanci se održavaju jednom nedeljno u službenim prostorijama tužilaštva i na njima su prisutni pored tužioca i službenici iz policije i Centra za socijalni rad, kao i sudije koje postupaju u predmetima porodičnog nasilja. Već u prvoj godini saradnje, u 2008. godini, znatno je povećan broj podnetih krivičnih i prekršajnih prijava iz ove oblasti i taj trend se i dalje nastavlja.

2.2.Saradnja sa Republičkim fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje na pribavljanju informacija o okrivljenima

Čest problem u praksi prekršajnih sudova je nedostatak podataka o tačnoj adresi prebivališta odnosno boravišta okrivljenog na koju se ima izvršiti lična dostava. Iako zakon propisuje obavezu da se u zahtevu za pokretanje prekršajnog postupka navede adresa prebivališta okrivljenog, (član 156. stav 1, tačka 3, Zakona o prekršajima) često se u praksi dešava da okrivljeni ne živi na naznačenoj adresi. Bez obzira što Zakon o prebivalištu i boravištu građana (Sl. glasnik RS br. 87/11) predviđa u članu 27, stav 1, tačka 1, novčanu kaznu od 10.000 do 50.000 dinara za učinjeni prekršaj neprijavlivanja prebivališta odnosno boravišta, veliki broj građana još uvek ne poštuje obavezu prijavljivanja promene adrese prebivališta odnosno boravišta, zbog čega je često nemoguće samo na osnovu informacije iz policije o registrovanim adresama građana ustanoviti adresu na koju se može izvršiti dostava. Iz ovih razloga, a u cilju efikasnog vođenja postupka, pojedini prekršajni sudovi su ustanovili saradnju u razmeni podataka sa drugim državnim organima koji poseduju odgovarajuće baze podataka građana. Primer za to je Prekršajni sud u Zrenjaninu,

koji je, kako bi povećao uspešnost u dostavljanju poziva i samim tim smanjio odugovlačenje postupka, pristupio saradnji sa Republičkim fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje, filijala Zrenjanin.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudija Jelena Gatarić sa saradnicima.

Ova saradnja je uspostavljena usmenim dogovorom između rukovodstva suda i Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje – filijala u Zrenjaninu, a na osnovu odredbe člana 90. stav 2 Zakona o prekršajima, koja propisuje obavezu državnih organa da sudovima koji vode prekršajni postupak pruže pravnu pomoć i izvršavaju naloge u poslovima iz svoje nadležnosti. Sa tim u vezi dogovorena je saradnja da na zahtev prekršajnog suda fond dostavi sudu podatke o zaposlenju i poslodavcu lica koja imaju svojstvo okrivljenog u postupku. Ova saradnja je ustanovljena prvenstveno zato što fond poseduje elektronsku bazu podataka o osigurancima njihovim poslodavcima, te je kao takva potpunija od baze koju o građanima poseduje policija.

U praksi do ove saradnje dolazi kada sud svi ostali izvori za pronalaženje adrese okrivljenog ne daju rezultat. Tada sudije, zapisničari kao i zaposleni u sudskoj pisarnici, dopisom se obraćaju Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje – filijala Zrenjanin, sa zahtevom da sudu dostave podatke o okrivljenom, kao i nazivu, adresu i PIB broj njegovog poslodavca. Uobičajena praksa ovog suda je da kada prikupi nekoliko predmeta u kojima je nepoznata adresa okrivljenog, uglavnom krajem meseca, traži podatke od fonda na već unapred pripremljenom Obrascu za to, koji je dat u prilogu (**prilog br. 6**).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРЕКРШАЈНИ СУД У ЗРЕЊАНИНУ

Пр. број [] веза ИПР []

Дана []

Зрењанин

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ
ФИЛИЈАЛА ЗРЕЊАНИН

ДИРЕКТОР

Краља Александра I Карађорђевића 2а

Молимо Вас да нам за потребе вођења прекршајног поступка пред овим судом доставите податке о послодавцу за следеће лице:

р/б	Број предмета	Име (Очево име) и презиме ЈМБГ	Послодавац – Назив и адреса ПИБ
1	2	3	4
1.			
2.			
3.			

Судија

Na ovaj način se preko podataka o zaposlenju okrivljenog dolazi do adrese na koji mu se može izvršiti lična dostava na radnom mestu. Takođe se podaci o poslodavcu koriste i kako bi se putem telefona stupilo u kontakt sa okrivljenim i preneo zahtev da dođe u sud. Ovo rešenje se koristi u hitnim slučajevima, kada zaposleni u pisarnici kontaktiraju okrivljenog na radnom mestu putem telefona. U svrhu bolje i brže saradnje po potrebi se organizuju konsultativni sastanci predstavnika Prekršajnog suda Zrenjanin i Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje – filijala Zrenjanin.

2.3.Saradnja sa komunalnom policijom na procesiranju prekršaja

Komunalna policija je kao organ lokalne samouprave ustanovljena Zakonom o komunalnoj policiji (Sl. glasnik RS br. 51/09), koji je počeo sa primenom u januaru 2010. godine. U članu 1. zakon definiše da je svrha komunalne policije da obezbeđuje izvršavanje nadležnosti grada u oblastima: komunalne delatnosti, zaštite životne sredine, ljudi i dobara i obezbeđivanja zaštite i održavanje reda u korišćenju zemljišta, prostora, lokalnih puteva, ulica i drugih javnih objekata.

Komunalna policija prvenstveno obavlja preventivnu funkciju tako što ukazuje subjektu nadzora na utvrđene nepravilnosti i određuje rok za njihovo otklanjanje. Međutim ona ima i nemalu represivnu ulogu obzirom da u njenu nadležnost spada takođe i izricanje i naplata mandatnih novčanih kazni, kao i podnošenje zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Kao novoustanovljen organ, kadrovi komunalne policije u većini gradova još uvek nemaju dovoljno iskustva i stručnog znanja da bi bez posebnih problema obavljali poslove iz svoje nadležnosti. Ovo se posebno odnosi na nedostatak potrebnog stručnog znanja za procesuiranje prekršaja iz nadležnosti ovog organa. Praksa je pokazala da je od izuzetne važnosti da se na početku fukcionisanja komunalne policije na lokalnom nivou uspostavi odgovarajuća saradnja sa prekršajnim sudom u cilju bržeg i efikasnijeg procesuiranja prekršaja iz nadležnosti ovog organa. Dobar primer za to je saradnja Odeljenja komunalne policije u Zrenjaninu i Prekršajnog suda u Zrenjaninu.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudija Jelena Gatarić sa saradnicima.

Nakon prispeća prvih prekršajnih prijava podnetih od strane komunalne policije, ustanovljeni su brojni nedostaci kako u pogledu formalne sadržine zahteva, tako i u pogledu obezbeđenih dokaza na kojima su ovi zahtevi zasnovani. Kako bi se ovi problemi rešili između rukovodstva suda i komunalne policije usmenim putem dogovorena je saradnja u organizaciji konsultacija i odgovarajuće obuke za komunalne policajce u vezi sa vođenjem prekršajnog postupka. Na osnovu ovog dogovora u prostorijama komunalne policije nekolicina sudija i radnika suda na čelu sa v.f. predsednika suda predstavili su relevantne delove Zakona i predočili primere iz prakse. Posebna pažnja je data podnošenju kvalitetnog zahteva za pokretanje prekršajnog postupka i uloge, prava i obaveza ovlašćenih podosilaca u prekršajnom postupku.

Nakon sprovedene obuke uočen je značajan napredak u radu ovog organa. Ovo se naročito vidi na primerima iz prakse koji se odnose na kontrolu odluke lokalne samouprave o auto-taksi prevozu po kojoj je neophodno posedovanje odgovarajućeg odobrenja za obavljanje ove delatnosti. Do danas je podneto 150 zahteva za vođenje prekršajnog postupka od kojih niti jedan nije odbačen kao neuredan. Do sada je od ovog broja meritorno rešeno oko 100 predmeta dok su ostali u toku. Ovako visoka efikasnost u radu suda kada je u pitanju ova specifična vrsta predmeta direktna je posledica saradnje i stalne komunikacije između suda i ovog organa. Na ovaj način je takođe postignuta i svrha kažnjavanja obzirom da je smanjen na minimum broj nelegalnih taksi prevoznika na teritoriji opštine Zrenjanin, čime je konačno uveden red u ovu komunalnu delatnost. Gotovo svi taksi prevoznici pribavili su dokumentaciju potrebnu za obavljanje auto-taksi prevoza koja je propisana odgovarajućom gradskom odlukom. Saradnja suda i komunalne policije se i dalje nastavlja najčešće u vidu stručnih konsultacija između rukovodstva suda i komunalne policije na kojim se uglavnom razmatraju opšta pitanja u vezi sa postupanjem u procesuiranju prekršaja iz nadležnosti ovog organa.

2.4.Saradnja sa lokalnom samoupravom na motivisanju saobraćajne policije za brzo okončanje prekršajnog postupka

Kao jedna od posledica sadašnjeg akuzatorno-inkvizitorskog koncepta prekršajnog postupka često izgleda da je prekršajni sud jedini zainteresovan da se postupak brzo i efikasno okonča pravilnom i na zakonu zasnovanom odlukom. Stranke, i to kako podnosilac zahteva tako i okrivljeni, su svaki na svoj način često potpuno nezainteresovani za tok i ishod postupka. Podnosioci zahteva obično smatraju da je sav njihov posao završen podnošenjem zahteva za pokretanje prekršajnog postupka. Često se dešava da se ovlašćeni podnosilac zahteva za pokretanje postupka ne trudi da obezbedi ni najmanji dokaz za tvrdnje koje iznosi u podnetom zahtevu. Ne postoji procesna obaveza a ni jasna motivacija kod ovlašćenih podnosilaca da aktivno učestvuju u postupku kako bi se isti brzo i efikasno okončao osuđujućom odlukom za počinioca prekršaja. To je u praksi značilo da je sud, primoran da izvodi dokaz saslušanjem, na primer policajca, bezuspešno istog pozivao i po deset puta, što je neminovno dovodilo do zastarelosti prekršajnog postupka, i to u većem broju slučajeva. Iz ovog razloga, u pojedinim sredinama, kao rezultat saradnje prekršajnog suda i lokalne samouprave stvoreni su uslovi da se deo sredstava od naplaćenih novčanih kazni za saobraćajne prekršaje u vidu opreme ili vozila uputi lokalnoj saobraćajnoj policiji, čime je ona neposredno motivisana za efikasno i brzo okončanje prekršajnog postupka.

Inače Prema Zakonu o bezbednosti saobraćaja, 30% naplaćenih saobraćajnih kazni uplaćuje se na račun opština u Srbiji, što je oko 25 miliona evra godišnje. Nažalost prema izveštajima koje su opštinske uprave dostavile Ministarstvu finansija o raspoređenim prihodima od naplaćenih novčanih kazni za saobraćajne prekršaje od 2009. do 2012. samo 9,7% sredstava od naplaćenih kazni utrošeno je namenski za poboljšanje bezbednosti saobraćaja. Da stvar bude gora, od naplaćenih kazni, 52,5% sredstava uplaćuje se na račun MUP-a koji ova sredstva troši na opremanje celokupnog ministarstva, finansiranje svih službi umesto da se od tih sredstava oprema i edukuje samo saobraćajna policija kako bi bila uspešnija i ažurnija u vršenju svoje nadležnosti na osiguranju bezbednosti saobraćaja.

Rešenje je obrazloženo od strane v.f. predsednika Prekršajnog suda u Kikindi, sudije Nade Pandurov sa saradnicima.

Na osnovu zajedniče inicijative v.f. predsednika suda, rukovodstva policije i lokalne samouprave grada Kikinde, doneseni su odgovarajući podzakonski akti i obrazovano telo za planiranje raspodele sredstava koja se lokalnoj samoupravi vraćaju iz republičkog budžeta po osnovu naplaćenih novčanih kazni za saobraćajne prekršaje, u skladu sa članovima 17. i 18. Zakona o bezbednosti saobraćaja. Opštinsko veće Kikinde je dana 16.08.2010. godine, na osnovu člana 8. stav 1, Zakona o bezbednosti saobraćaja i Statuta Opštine, usvojilo Pravilnik o radu Saveta za bezbednost saobraćaja na putevima (Službeni List opštine Kikinda br.13/10), a koji je dat u prilogu (**prilog br. 7**), sa zadatkom da utvrđuje predlog programa za korišćenje sredstava za unapređenje bezbednosti saobraćaja na teritoriji opštine Kikinda.

Cekos In Ekspert

Na osnovu člana 8. stav 3. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima ("Službeni glasnik RS", broj 41/09) i člana 58. Statuta opštine Kikinda ("Službeni list opštine Kikinda", broj 4/06 - prečišćen tekst, broj 2/08, 19/08, 26/08, 7/09, 18/09 i 7/10), Opštinsko veće opštine Kikinda na sednici od 16.08.2010. godine, donelo je

PRAVILNIK O RADU SAVETA ZA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

(Sl. list opštine Kikinda br. 13/10)

Osnovni tekst na snazi od 31/08/2010, u primeni od 31/08/2010

Predmet uređenja

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se organizacija, način rada i način formiranja radnih grupa Saveta za bezbednost saobraćaja na putevima koji su iz delokruga opštine Kikinda (u daljem tekstu: Savet).

Zadatak Saveta

Član 2.

- (1) Zadatak Saveta je usklađivanje poslova bezbednosti saobraćaja na putevima koji su iz delokruga opštine Kikinda.
- (2) Savet utvrđuje predlog programa za korišćenje sredstava za finansiranje unapređenja bezbednosti saobraćaja u opštini Kikinda i podnosi ga Opštinskom veću opštine Kikinda radi donošenja.

Sredstva za finansiranje unapređenja bezbednosti saobraćaja

Član 3.

Izvori sredstava za unapređenje bezbednosti saobraćaja u opštini Kikinda su:

1. budžet opštine Kikinda,
2. sredstva od naplaćenih novčanih kazni za prekršaje predviđene propisima o bezbednosti saobraćaja na putevima, koja prema Zakonu pripadaju budžetu opštine Kikinda (u daljem tekstu: sredstva od novčanih kazni),
3. pokloni i prilozii dati opštini Kikinda,
4. ostali prihodi.

Član 4.

- (1) Sredstva za finansiranje unapređenja bezbednosti saobraćaja, programom se mogu opredeliti za:
1. rad Saveta i njegovih radnih grupa,
 2. unapređenje saobraćajnog vaspitanja i obrazovanja,
 3. preventivno-promotivne aktivnosti iz oblasti bezbednosti saobraćaja,
 4. naučno-istraživački rad u oblasti bezbednosti saobraćaja,
 5. tehničko opremanje jedinica saobraćajne policije koje kontrolišu i regulišu saobraćaj na putevima i drugih organa nadležnih za poslove bezbednosti saobraćaja.
- (2) Sredstva od novčanih kazni koriste se za unapređenje bezbednosti saobraćaja na putevima koji su iz delokruga opštine Kikinda.

(3) Deo sredstava od novčanih kazni u visini od 50% koristi se za popravljjanje saobraćajne infrastrukture u opštini Kikinda.

Organizacija Saveta

Član 5.

(1) U radu Saveta učestvuju članovi utvrđeni Rešenjem o obrazovanju i imenovanju članova Saveta za bezbednost saobraćaja na putevima, donetom od strane Opštinskog veća opštine Kikinda, kao i predstavnici drugih zainteresovanih subjekata, po pozivu predsednika Saveta.

(2) Predstavnici drugih zainteresovanih subjekata koji učestvuju u radu Saveta po pozivu predsednika Saveta, nemaju pravo glasa prilikom odlučivanja.

Radne grupe

Član 6.

(1) Savet formira radne grupe, kao oblik neposrednog rada članova Saveta, koje su zadužene za pojedine oblasti rada u bezbednosti saobraćaja na putevima.

(2) Savet formira radne grupe za:

- unapređenje saobraćajnog obrazovanja i vaspitanja i zaštitu ranjivih učesnika u saobraćaju,
- unapređenje bezbednosti puteva i ulica u opštini i tehničko regulisanje saobraćaja,
- hitne situacije.

(3) Savet može formirati i druge radne grupe.

(4) Svaka radna grupa ima predsednika i najmanje dva člana, koje imenuje Savet na svojoj sednici. Predsednik radne grupe se imenuje iz redova članova Saveta, a članovi mogu biti i druga lica.

(5) Predsednik i članovi radne grupe podnose pismeni izveštaj Savetu, u kome iznose svoj stav o pitanjima za koja je radna grupa formirana.

(6) Predsednik odnosno član radne grupe može izuzeti svoje mišljenje delimično ili u celini.

(7) O organizovanju, sastavu, zadacima i obavezama radnih grupa Savet donosi poseban zaključak.

Način rada

Član 7.

Na sazivanje sednica, način rada, odlučivanje i vođenje zapisnika Saveta i njegovih radnih grupa primenjuju se odredbe Poslovnika Opštinskog veća opštine Kikinda ("Službeni list opštine Kikinda", broj: 16/08 i 29/08).

Stručni, organizacioni i administrativni poslovi

Član 8.

Stručne, organizacione i administrativno-tehničke poslove za potrebe Saveta, vrši Služba Skupštine, predsednika opštine i Opštinskog veća opštine Kikinda.

Stupanje na snagu i objavljivanje

Član 9.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu opštine Kikinda".

REPUBLIKA SRBIJA
AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA
OPŠTINA KIKINDA
OPŠTINSKO VEĆE
BROJ: II-06-48/2010

Kako je prekršajni sud u Kikindi izvestio, Savet se redovno sastaje svaka tri meseca i odlučuje o predlogu za raspodelu prispelih sredstava. Od početka rada Saveta, svaki put kada se odlučivalo o planiranju raspodele sredstava za unapređenje bezbednosti saobraćaja, jedan deo se odvajao za nabavku opreme za rad saobraćajne policije na teritoriji opštine Kikinda. U prethodnom periodu je iz ovih sredstava za saobraćajnu policiju nabavljeno službeno vozilo, određen broj kompjutera i druge tehničke opreme. Na ovaj način korist koju saobraćajna policija ima od naplaćenih novčanih kazni koje je sud izrekao po osnovu njenih prekršajnih prijava je očigledna i vrlo konkretna iz perspektive svakog od zaposlenih policajaca, obzirom da oni svakodnevno koriste pogodnosti nabavljene opremu za unapređenje svoga rada. Ovo je posledično dovelo do drugačijeg, značajno savesnijeg odnosa policajaca prema obavezama koje imaju u prekršajnom postupku. Ovo se najočiglednije manifestuje u njihovom redovnom odazivanju na sudske pozive i ažurnijem postupanju po naredbama prekršajnog suda.

2.5. Edukacija ovlašćenih podnosilaca zahteva za pokretanje prekršajnog postupka

Podnošenje urednih zahteva za pokretanje postupka u skladu sa zakonom, kako u pogledu formalne sadržine tako i u pogledu činjeničnog opisa učinjenog prekršaja je važan preduslov za efikasno vođenje i brzo okončanje prekršajnog postupka. Često se dešava da novo obrazovani organi usled nedostatka odgovarajuće prakse, na početku svog funkcionisanja kao ovlašćeni podnosioci, ne podnose uredne zahteve za pokretanje postupka. Čak i organi koji duže vreme podnose zahteve za pokretanje postupka ako pod njihovu nadležnost spada sprovođenje kakvog složenog propisa, kao i u slučaju izmene propisa kojima se definišu prekršaji iz njihove nadležnosti, takođe mogu imati poteškoća u sastavljanju urednog zahteva za pokretanje postupka.

Podnošenje neurednih zahteva neminovno dovodi do odugovlačenja postupka, koji je zapravo u prekidu dok podnosilac ne postupi po nalogu suda i ne uredi svoj zahtev. Problem postaje još veći ako podnosilac zahteva ne postupi po nalogu suda ili, što je češći slučaj, samo delimično uredi svoj zahtev ali nedovoljno da bi sud nastavio sa postupkom. Tada

sudu ostaje izbor da odbaci zahtev kao neuredan ili da i dalje nastavi da od podnosioca traži da dodatno uredi svoj zahtev i rizikuje nastupanje zastarelosti u kasnijoj fazi postupka. U oba slučaja postupak se neće brzo i uspešno okončati osuđujućom presudom, a što je suština pokretanja i vođenja postupka.

U cilju poboljšanja kvaliteta zahteva za pokretanje prekršajnih postupaka i njegove usklađenosti sa zakonskim propisima pojedini prekršajni sudovi periodično ili po potrebi organizuju obuku za predstavnike ovlašćenih podnosilaca "prekršajnih prijava" sa područja suda. Mada se na seminarima razgovaralo i o sličnoj praksi drugih prekršajnih sudova, ovde će biti prikazana praksa prekršajnog suda u Vršcu koji je obrazložio svoje rešenje na odgovarajućem formularu.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednik Prekršajnog suda u Vršcu, sudija Berlovan Lučijan sa saradnicima.

Najmanje jednom godišnje organizuje se zajednička edukacija kojoj prisustvuju sudije prekršajnog suda i predstavnici ovlašćenih podnosilaca zahteva sa područja suda. Do sada se obuka najčešće organizovala za pripadnike saobraćajne policije obzirom na složenost materije Zakona o bezbednosti saobraćaja koji oni primenjuju. Na obuci su obavezno prisutne sve sudije kao i komandir saobraćajne policije i policijski službenici koji rade na terenu sa zadatkom da uočavaju prekršaje i sastavljaju zapisnike kao i policijski službenici koji na osnovu zapisnika sačinjavaju zahteve za pokretanje prekršajnog postupka. Obuka se prentstveno sprovodi kroz interaktivnu komunikaciju između predavača, prekršajnih sudija i učesnika obuke, policijskih službenika. Nakon prezentacije odgovarajuće teme postavljaju se direktno pitanja sudijama u pogledu spornih situacija iz prakse. Razgovara se o konkretnim prekršajima i situacijama uočenim na mestima izvršenja prekršaja. Sudije daju odgovore na pitanja i upućuju policijske službenike na koji način primeniti zakonski propis i konstatovati prekršaj u samom zapisniku te kako obrazložiti činjenični opis učinjenog prekršaja. Sudije u zavisnosti od uočenih problema u prethodnom periodu takođe skreću pažnju policijskim službenicima na koji način u pojedinim spornim situacijama treba postupati, čime se otklanjaju razlozi za moguće nesuglasice i obezbeđuje ujednačen rad svih policijskih službenika.

2.6. Saradnja sa Centrom za socijalni rad

U svrhu rešavanja problema u oblasti zaštite od nasilja u porodici i maloletničke prekršajne delikvencije, kao i u drugim slučajevima kada je sudu neophodna pomoć ili učešće u postupku specijalizovanih institucija, pojedini prekršajni sudovi imaju pismene ili usmene sporazume o saradnji sa opštinskim centrom za socijalni rad kao i sa drugim državnim ili nevladinim organizacijama koje se bave problematikom zaštite posebno ranjivih društvenih ili socijalnih kategorija građana. Mada se u praksi i drugih prekršajnih sudova mogu naći više ili manje slični primeri saradnje, ovde će biti izložena praksa prekršajnog suda u Zrenjaninu koji je prijavio i obrazložio ovo praktično rešenje.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudija Jelena Gatarić sa saradnicima.

Imajući u vidu značaj uloge Centra za socijalni rad u preventivi a posebno u ranom otkrivanju nasilja u porodici, Prekršajni sud u Zrenjaninu pre zaključenja Memoranduma o saradnji na sprečavanju nasilja u porodici, o čemu je već bili reči, još 2004. godine, potpisao je poseban Protokol o saradnji sa Centrom za socijalni rad. Protokolom o saradnji uređuju se međusobni odnosi između prekršajnog suda i centra kako bi se omogućilo lakše ostvarenje prava iz socijalne i porodičnopravne zaštite korisnicima usluga centra. Zajednički je ustanovljena potreba saradnje između centra kao organa koji se bavi preventivom i prekršajnog suda kao represivnog organa u cilju razvijanja i unapređenja preventivnih aktivnosti koje doprinose sprečavanju i suzbijanju socijalnih problema i njihovih uzroka. Međusobna saradnja se ogleda prevenstveno u davanju stručnog mišljenja i saveta iz oblasti socijalne i porodičnopravne zaštite, kada je to neophodno za donošenje zakonite odluke u prekršajnom postupku. Saradnja se takođe odvija i u pružanju međusobne pomoći u oblasti maloletničke delikvencije i zaštite od nasilja u porodici, te u sprovođenju zajedničkih aktivnosti na edukaciji i unapređenju stručnog znanja sudija i zaposlenih u Centru za socijalni rad.

Od strane v.f. predsednika suda prate se rezultati primene ovog rešenja. Često se na nedeljnom nivou održavaju konsultativni sastan-

ci sa predstavnicima Centra za socijalni rad u cilju urgentnog rešavanja uočenih problema u radu ili hitnog obezbeđivanja pomoći ili zaštite socijalno ugorženim kategorijama građana koji se u postupku pojave kao žrtve porodičnog nasilja ili pak kao počinioci prekršaja.

2.7. Saradnja sa zdravstvenim ustanovama na pribavljanju mišljenja o potrebi izricanja zaštitnih mera

U praksi prekršajnih sudova poseban problem predstavlja pribavljanje stručnog mišljenja o duševnom zdravlju okrivljenog i potrebi određivanja zaštitnih mera. Ovo je posebno česta situacija kod povratnika koji čine prekršaje u stanju alkoholisanosti ili pod uticajem narkotika, obično iz oblasti javnog reda i mira. Takođe je istraživanjem u projektu nasilje u porodici za 2003. godinu utvrđeno da je 41,75% učinilaca prekršaja sa elementima nasilja u porodici to učinilo pod dejstvom alkohola. Nasuprot ovako visokom procentu učinilaca prekršaja sa elementima nasilja koji su počinjeni pod dejstvom alkohola, prekršajni sudovi su izrekli nesrazmerno mali broj zaštitnih mera obaveznog psihijatrijskog lečenja. Usled relativno malog broja zdravstvenih ustanova koje imaju odgovarajuće stručnjake, psihijatre i psihologe, kao i zbog velikih troškova angažovanja veštaka, prekršajni sudovi, posebno oni iz manjih mesta, imaju velikih problema da bez značajnog odlaganja postupka i velikih troškova pribave stručno mišljenje o psihičkom stanju okrivljenog i potrebi njegovog lečenja.

Kao što je navedeno, usled znatnih poteškoća da odgovore zahtevu iz člana 53. stav 2 Zakona o prekršajima i obezbede stručno mišljenje veštaka odnosno nadležne zdravstvene organizacije, prekršajni sudovi po pravilu izbegavaju da izriču zaštitne mere osim u ekstremnim slučajevima kada se postupak vodi protiv višestrukih povratnika koji u stanju alkoholisanosti učestalo čine prekršaje sa elementima nasilja. Na ovaj način se osobe sa duševnim poremećajima koje mogu potencijalno biti veoma opasne za okolinu često ostaju bez stručnog nadzora i adekvatnog lečenja. Mnoga iskustva iz prakse jasno ukazuju da je veoma često alkoholizam bitna komponenta nasilja u porodici, pa je stoga i njegovo suzbijanje, a kada je potrebno i lečenje nasilnika koji je alkoholičar, svojevrsni *conditio sine qua*

non za sprečavanje slučajeve daljeg vršenja nasilja od strane konkretnog lica. Imajući u vidu da je svrha primene zaštitne mere da otkloni uslove koji omogućavaju ili podstiču učinioca na izvršenje novog prekršaja, jasno je da se ovakvim postupanjem sudova gubi preventivna uloga koju sudovi inače treba da imaju u suzbijanju prekršaja.

U cilju prevazilaženja problema u vezi sa pribavljenjem stručnog mišljenja neki prekršajni sudovi su ustanovili saradnju sa odgovarajućim zdravstvenim ustanovama sa svoje teritorije. Ovde će biti izloženi primeri saradnje koju su prekršajni sudovi u Kragujevcu i Lazarevcu uspostavili sa odgovarajućim zdravstvenim ustanovama mada je moguće naći još takvih primera saradnje u praksi prekršajnih sudova.

Rešenje su ustanovili:

- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Lazarevcu, sudija Milica Živojinović sa saradnicima
- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Kragujevcu, sudija Suzana Rajović sa saradnicima

Lazarevac je rudarsko mesto u kojem alkoholizam kao i narkomanija, nažalost predstavljaju ozbiljan problem za celokupnu lokalnu zajednicu. Uviđajući značaj i veličinu ovog problema lokalna samouprava, pravosudni organi, Centar za socijalni rad, zdravstvene ustanove i lokalna policijska uprava ustanovili su određene vidove saradnje i koordinacije na preventivnom i represivnom suzbijanju ove pojave.

Prema ustanovljenoj praksi, saradnja između **Prekršajnog suda u Lazarevcu** i Doma zdravlja u Lazarevcu se odvija tako da kad sud primi zahtev za pokretanje postupka u kome je predloženo izricanje zaštitne mere ili ako sam sud proceni da je to potrebno, sud se obraća dopisom Domu zdravlja u Lazarevcu sa zahtevom da lekari specijalisti neuropsihijatrije daju svoje mišljenje u formi izveštaja o potrebi lečenja okrivljenog, a ako je lečenje potrebno da li u ustanovi otvorenog ili zatvorenog tipa i u kom vremenskom periodu. U slučaju potrebe postupanja po članu 294. ZoP-a, odnosno kad je u pitanju teži prekršaj iz oblasti javnog reda i mira ili teži prekršaj kojim se ugrožava život ili zdravlje ljudi, ili ako to zahtevaju interesi opšte bezbednosti ili razlozi morala, prema praksi dogovorenoj sa Policijskom upravom u Lazarevcu, ovaj izveštaj se prekršajnom sudu podnosi zajedno sa zahtevom za pokretanje prekršajnog postupka. Važno

je napomenuti da sud za izradu izveštaja ne plaća nikakvu naknadu Domu zdravlja, obzirom da se procena lekara neuropsihijatra vrši kao redovan lekarski pregled koji je pokriven zdravstvenim osiguranjem čiji su korisnici svi građani Srbije.

Na sličan način se odvija i saradnja **Prekršajnog suda u Kragujevcu** sa Kliničkim centrom u Kragujevcu. U slučaju potrebe pribavljanja mišljenja o potrebi psihijatrijskog lečenja, prekršajni sud se obraća posebnim dopisom Kliničkom centru, čiji primer je dat u prilogu (**prilog br. 8**).

U dopisu sud u kratkom izlaže osnovne podatke u vezi sa prekršajnim postupkom koji se vodi protiv lica za koga se traži stručno mišljenje. Radi potpunijeg uvida u spise predmeta, uz ovaj dopis prilaže se i zahtev za pokretanje prekršajnog postupka u kome je predloženo izricanje zaštitne mere i u kome su navedene sve bitne činjenice u vezi sa počinioцем i delom koje mu se stavlja na teret. Iz istog razloga po potrebi u dopisu se u kratkom navode izvedeni dokazi i sadržina izjava svedoka. Dopisom se od Kliničkog centra traži stručno mišljenje da li je okrivljenom neophodno izreći predloženu zaštitnu meru obaveznog lečenja, u kojoj vrsti ustanove i u kom vremenskom periodu. Kao i sud u Lazarevcu, za dato mišljenje sud ne plaća Kliničkom centru nikakvu posebnu naknadu. Ovo je posebno važno kada se ima u vidu ograničen budžet za operativne troškove koji sudovi imaju na raspolaganju za ovu godinu. Na ovaj način, umesto visokih honorara za angažovanje veštaka, primenom ove saradnje dolazi se do rešenja koje predstavlja značajno rasterećenje za budžet suda. Ovo je posebno važno kada se ima u vidu da je sud prinuđen često da sam pokriva ove troškove bez obzira na krajnji rezultat postupka obzirom da po pravilu počinioци prekršaja za koje je potrebno dati stručno mišljenje nemaju sredstava iz kojih bi se mogli ovi troškovi prinudno naplatiti.

Република Србија
Прекршајни суд у Крагујевцу
6 Пр бр. 13299/11
Дана: 30.11.2011.године
Крагујевац

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР КРАГУЈЕВАЦ

- за доктора специјалисту неуро-психијатра -

КРАГУЈЕВАЦ

Пред Прекршајним судом у Крагујевцу у току је прекршајни поступак против окривљеног Горана рођеног [redacted] године у [redacted] са станом у [redacted] улица [redacted] због прекршаја из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру, а који прекршај је учињен дана 29.11.2011.године око 20,50 сати у Крагујевцу. Прекршајни поступак се води по захтеву Полицијске управе Крагујевац, чији вам примерак достављамо уз овај допис. Подносилац захтева је у свом захтеву предложио да се окривљеном изрекне заштитна мера обавезног лечења алкохоличара и наркомана, па је потребно да дате ваше стручно мишљење, да ли је окривљеном Горану, неопходно изрећи заштитну меру обавезног лечења алкохоличара, а ако је потребно, наведите у којој установи и у ком временском трајању. Напомињемо, да је саслушани сведок у својој изјави навео, да окривљени у последње време често конзумира алкохол и да је, када је у алкохолисаном стању агресиван, као и да је доста болестан, јер има висок шећер.

Приликом достављања мишљења потребно је да исто доставите судији Славици Лекић и да се позовете на број предмета 6 Пр бр. 13299/11, канцеларија број 413, спрат четврти.

СУДИЈА,

Славица Лекић

3. PRAKTIČNA REŠENJA ZA EFIKASNO VOĐENJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

3.1. Ustanovljavanje Pripremnog odeljenja

Polazeći od pretpostavke da ispitivanje formalne urednosti zahteva za pokretanje prekršajnog postupka predstavlja nepotreban teret za već preopterećene sudije, neki od prekršajnih sudova poverili su delimično ove poslove sudskoj administraciji odnosno sudskim pomoćnicima. Sa ciljem sprovođenja neke vrste preliminarne provere zahteva za pokretanje postupka neki od prekršajnih sudova su otišli i korak dalje formiranjem posebnih tzv. "Pripremnih odeljenja" u okviru sudske pisarnice.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Aranđelovcu, sudija Marica Milovanović sa saradnicima.

Rešenje je ustanovljeno Godišnjim rasporedom poslova i primenjuje se od 01.01.2013. godine. Pripremono odeljenje sačinjavaju dva sudska pomoćnika i jedan zapisničar. U praksi se ovo rešenje primenjuje tako što upisničar, po zavođenju predmeta u glavni upisnik, predmete dostavlja pripremnom odeljenju. Sudski pomoćnici po prijemu predmeta pregledavaju zahteve za pokretanje postupka i upoređuju njihove navode sa sadržinom priloženih dokumenata (prekršajna prijava, službena beleška podnosioca, zapisnik o inspekcijском pregledu, itd.). Sudski pomoćnici imaju obavezu da provere tačnost u zahtevu navedenih imena, adrese, brojeve, registarskih tablice, podatke koji indentifikuju pravno i odgovorno lice, itd. Takođe proveravaju i da li je zahtev podnesen od strane ovlašćenog podnosioca.

Nakon ovih provera, sudski pomoćnici vrše uvid u činjenični opis počinjenog prekršaja i proveravaju da li on sadrži bitna obeležja navedenog prekršaja. Oni takođe vrše proveru da li zahtev za pokretanje postupka sadrži sve obavezne elemente iz člana 156. Zakona o prekršajima.

Ukoliko zahtev za pokretanje postupka treba u bilo kom smislu dopuniti ili ispraviti, sudski pomoćnik o tome sastavlja službenu belešku

nadležnom sudiji za taj predmet. Ako je zahtev uredan, predmet se bez posebnih beleški ili napomena dostavlja sudiji u rad. Primljene predmete sudski pomoćnici dele između sebe ravnomerno tako da jedan vrši provere u predmetima zavedenim pod parnim brojevima dok drugi proverava one pod neparnim brojevima. Predmeti se ne smeju zadržavati u prijemnom odeljenju, od momenta prijema do dostave nadležnom sudiji u rad, duže od 5 radnih dana. Ovo naravno nisu jedini poslovi koje ova dva sudska pomoćnika obavljaju, obzirom da pored ovih obaveza oni pomažu sudijama u pripremi i izradi odluka, praćenju sudske prakse i pripremi izveštaja za kolegijum suda.

3.2. Prioriteno postupanje po naredbama za dovođenje

Mnoge sudije prekršajnih sudova smatraju da policija još uvek ne tretira prekršajne sudove kao redovne sudove. Kao primer za to navode daleko manju ažurnost policije kada postupa po naredbama prekršajnih sudova u odnosu na postupanja po naredbama izdatim od strane redovnih sudova. Čak i oni prekršajni sudovi, kao što je sud u Zrenjaninu ili Kikindi, koji inače ima odličnu saradnju sa lokalnom policijom, broje na hiljade neizvršenih naredbi od strane policije. Po pravilu broj neizvršenih naredbi proporcionalno raste sa veličinom suda odnosno brojem stanovnika nad kojima sud ima nadležnost, tako da prekršajni sudovi u većim mestima imaju i po više hiljade neizvršenih naredbi. Ovaj problem dobija takve razmere da počinje da ozbiljno ugrožava ažuran rad prekršajnih sudova i kao takav zavređuje hitno razmatranje rešenja na nivou nadležnih ministarstava za poslove pravosuđa i unutrašnjih poslova.

U cilju smanjenja broja zastarelih predmeta zbog neblagovremeno realizovanih naredbi o dovođenju, neki prekršajni sudovi su u saradnji sa lokalnom policijskom upravom dogovorili poseban način prioritetskog postupanja po naredbama suda, kako bi se predupredilo nastupanje zastarelosti prekršajnog gonjenja ili izvršenja prekršajnih sankcija u predmetima u kojima su naredbe izdate. Ovde će biti izloženo iskustvo Prekršajnog suda u Kragujevcu koji je primenio ovo rešenje.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Kragujevcu, sudija Suzana Rajović sa saradnicima.

Rešenje je ustanovljeno na osnovu usmenog dogovora između rukovodstva prekršajnog suda i policijske uprave. Organizacija posla se odvija tako što se prilikom izdavanja naredbe o dovođenju, na samoj naredbi ispisuje datum nastupanja apsolutne zastarelosti pa samim tim policijska uprava, po prijemu naredbi, u zavisnosti od navedenog datuma u prioritetno postupanje uzima naredbe gde najpre prethodi nastupanje zastare. U slučaju nenavođenja datuma, policijska uprava bi realizaciju naredbi vršila prema redosledu prijema ili na neki drugi način koji odgovara internoj organizaciji posla odnosno policijske uprave. Od dva primerka u kojima se naredbe izdaju datum zastarevanja se navodi samo na primerku koji ostaje u Policijskoj upravi, tako da se na primerku koji se uručuje okrivljenom ne nalazi ovaj datum, kako se on ne bi dodatno podsticao na izbegavanje obaveze do nastupanja zastare.

U cilju praćenja efikasnosti ovakvog načina postupanja, sudije dostavljaju periodične pismene izveštaje v.f. predsedniku suda o broju zastarelih predmeta zbog nerealizovanih naredbi o dovođenju. O uočenim nedostacima u postupanju se nakon analize ovih izveštaja raspravlja na nivou suda kao i na periodičnim koordinacionim sastancima sa rukovodstvom policijske uprave.

Na osnovu dosadašnjeg praćenja rezultata postupanja policije po ova-ko utvrđenim prioritetima u postupanju po sudskim naredbama može se zaključiti da se na ovaj način značajno smanjio broj zastara usled neblagovremenog postupanja policije te da se ovaj način postupanja može primeniti kao prelazno rešenje koje može ublažiti negativne posledice koje na ažurno vođenje prekršajnog postupka ima veliki broj neizvršenih naredbi.

3.3. Obezbeđenje prisustva okrivljenog putem pasiviziranja adrese

Prekršajni sudovi često ne mogu uručiti okrivljenom pozive i druga pisma, koja mu se imaju lično dostaviti, zato što se on ne nalazi na prijavljenoj adresi. Slično se dešava i kada treba pozvati svedoke ili oštećene što značajno usporava redovan tok postupka. Ova pojava je posledica činjenice da se veliki broj građana još uvek ne pridržava zakonske obaveze da prijavi promenu adrese svog prebivališta, odnosno boravišta uprkos

inkriminaciji propuštanja ove obaveze kao prekršaja sa zaprećenom nemalom novčanom kaznom. Kao što je ranije već istaknuto, Zakon o prebivalištu i boravištu građana (Sl. glasnik RS br. 87/11) predviđa u članu 27, stav 1, tačka 1, novčanu kaznu od 10.000 do 50.000 dinara za učinjeni prekršaj neprijavlivanja prebivališta, odnosno boravišta. Osnovano se može pretpostaviti da je nepridržavanje građana ovoj obavezi direktna posledica tzv. "izvesnosti nekažnjavanja," odnosno činjenice da su u sudskoj praksi gotovo nepoznati slučajevi kažnjavanja za ovaj prekršaj.

U cilju prevazilaženja problema u pronalaženju okrivljenih i drugih učesnika u postupku, mnogi prekršajni sudovi su sa nadležnom policijskom upravom dogovorili saradnju na utvrđivanju stvarne adrese učesnika u postupku. Mada je ova praksa prisutna i u drugim prekršajnom sudovima (Beograd, na primer), ovde će biti izložena praksa Prekršajnog suda u Kikindi koji je prijavio i obrazložio ovo rešenje.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Kikindi, sudija Nada Pandurov sa saradnicima

Na osnovu usmenog dogovora v.f. predsednika suda sa rukovodstvom Policijske uprave Kikinda ustanovljena je praksa ažurnog postupanja po zahtevima suda za proveru činjenice stalnog stanovanja, odnosno privremenog boravka, na adresi na kojoj je građanin prijavio prebivalište, odnosno boravište, u skladu sa članom 18. Zakona o prebivalištu i boravištu građana. U praksi, za lica kojima se nije mogla izvršiti dostava i ustanoviti nova adresa, prekršajni sud podnosi policijskoj upravi – odseku za upravne poslove, zahtev za proveru prijavljene adrese (**prilog br. 9**).

**Prilog 9: Zahtev policijskoj upravi za
proveru adrese stanovanja
Prekršajnog suda u Kikindi**

Република Србија
ПРЕКРШАЈНИ СУД У КИКИНДИ
ПР.бр. 33/11
Дана: 06.07.2011. године
К И К И Н Д А

**ПОДРУЧНА ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА У КИКИНДИ
ОДСЕК ЗА УПРАВНЕ ПОСЛОВЕ**

ПРЕДМЕТ: ЗАХТЕВ ЗА ПРОВЕРУ АДРЕСЕ СТАНОВАЊА

Пред овим судом у току је прекршајни поступак против окривљеног **_____**, од оца **_____**, рођен **_____** године у Кикинди, са јмбг **_____**, са станом у Кикинди ул. **_____** бр. **_____**, која је назначена у захтеву за покретање прекршајног поступка поднетом од стране ПУ Кикинда, ПИ Кикинда под бројем 1-257-00020/11.

Потребно је да нас, провером на терену, известите о адреси становања окривљеног, јер је према извештају ПТТ службе **исти одсељен** са горе наведене адресе.

Уколико окривљени не станује на датој адреси, потребно је да покренете поступак за пасивизацију адресе, и о истом нас известите.

МОЛИМО ХИТНОСТ!

Судија,

б) Одсек за управне послове извештава да ли је окривљени у међувремену пријавио нову адресу становања, а ако није, врши се провера адресе становања на терену и у случају пасивизирања адреса окривљеног о томе извештава Прекршајни суд.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ПОДРУЧНА ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА КИКИНДА
Одсек за управне послове
Број: 04-205-4-22/2012
Дана: 17.08.2011.године
К И К И Н Д А

**ПРЕКРШАЈНИ СУД
КИКИНДА**

Предмет: Веза Ваш број: 1 Пр.бр.33/11

Обавештавамо вас да је за лице **_____** од оца **_____**, рођен **_____** године у Кикинди, са јмбг **_____**, донето решење о пасивизирању адресе становања у Кикинди, ул. **_____** под бројем 04-205-4-22/2012 од 13.08.2011.

Шеф Одсека
самостални инспектор

Postupajući po zahtevu , iz policijske uprave se šalje patrola da izvrši terensku proveru činjenice stalnog stanovanja, odnosno privremenog boravka, na adresi na kojoj je lice formalno prijavilo prebivalište, odnosno boravište. Ako se utvrdi da lice ne stanuje na adresi na kojoj ima prijavljeno prebivalište, odnosno boravište, ili ako se utvrdi da je prilikom prijave prebivališta, odnosno boravišta, dao neistinite podatke, Odsek za upravne poslove donosi rešenje kojim pasivizira adresu prebivališta, odnosno boravišta tog lica.

Kada se građanin sa pasiviziranom adresom pojavi u policijskoj upravi da pribavi ili produži važnost kakvog ličnog dokumenta (lične karte, pasoša, vozačke ili saobraćajne dozvole, itd.) to mu se neće omogućiti, već će mu se uručiti rešenje o pasiviziranju adrese. Sve dok ne ispuni obavezu, iz člana 18. stav 3. navedenog zakona, da u roku od osam dana od dana prijema rešenja o pasiviziranju adrese prijavi prebivalište i adresu na kojoj stvarno stanuje, građaninu se neće izdati ili produžiti važnost ličnog dokumenta ili dozvole. Na ovo rešenje građanin može izjaviti žalbu ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove u roku od osam dana od dana prijema rešenja. Pored obaveze da prijavi stvarnu adresu stanovanja, ustanovljena je i praksa da se izdavanje odnosno produženje važnosti navedenih dokumenata ne dozvoli dok građanin ne donese i potvrdu izdatu od strane prekršajnog suda da je ispunio svoju obavezu u vezi sa prekršajnim postupkom.

Ceo postupak oko pasiviziranja, provere i prijave adrese može trajati danima, pa čak i nedeljama u slučaju potrebe za terenskom proverom adrese od strane policijske patrole. Kako za to vreme građanin nije u mogućnosti da vozi automobil, putuje ili obavlja kakav drugi posao za koji su mu potrebna lična dokumenta ili dozvola , svesni da su sami prouzrokovali ovaj zastoј izbegavanjem prijema sudske pošte, mnogi građani kada jednom prođu kroz ovu dugotrajnu proceduru imaju znatno savejniji odnos prema obavezi prijema sudskih poziva i pismena.

U vezi sa iznesenim, interesantno je pomenuti da je novim Zakonom o prekršajima Crne Gore (Sl.list CG br. 01/11, 06/11, 39/11) uskraćivanje izdavanja vozačke dozvole ili produženja registracije vozila formalizovano u zakonu kao vid pasivnog prinudnog izvršenja novčanih kazni (član 235. zakona). Slično rešenje predviđa i nacrt novog Zakona o prekršajima,

koji u članu 336, predviđa da se u svrhu naplate izrečene novčane kazne, troškova postupka i drugih dosuđenih novčanih iznosa koji su evidentirani u registru novčanih kazni, kažnjenom licu, dok u potpunosti ne izmiri dugovani iznos, neće se dozvoliti izdavanje dozvola ili uverenja za čije su izdavanje nadležni organi uprave, osim onih koja se odnose na lični status, kao ni registracija odnosno promena registracije pravnog lica ili registracija preduzetničke delatnosti koje podrazumevaju promenu poreskog identifikacionog broja.

3.4. Obezbeđenje prisustva policajca na zakazanom ročištu

Pored problema da obezbede prisustva okrivljenih u postupku, prekršajni sudovi često imaju poteškoća i kada je u pitanju prisustvo u postupku predstavnika ovlašćenih podnosilaca zahteva za pokretanje postupka, a posebno predstavnika saobraćajne i obične policije. Naime, policajci koji su i utvrdili postojanja prekršaja obično se pozivaju da u postupku daju iskaze ili da se suoče sa okrivljenima. Pravdajući se nemogućnošću odsustvovanja sa svojih redovnih poslova mnogi od policajaca se neredovno odazivaju sudskim pozivima. Problem predstavlja veliki broj zahteva podnesenih od strane saobraćajne policije, odnosno kako uskladiti veliki broj predmeta u kojima je neophodno prisustvo policajaca sa njihovim radom po smenama. Takođe se često dešava da su policajci neplanirano angažovani usled kakvih vanrednih događaja ili da obavljaju uviđaje saobraćajnih nezgoda. U svrhu rešavanja ovih problema neki od prekršajnih sudova su pribegli zakazivanju ročišta u saradnji i koordinaciji sa lokalnom policijom. Ovde će biti izloženo rešenje primenjeno od strane prekršajnih sudova u Zrenjaninu, Kragujevcu i Novom Sadu, mada je moguće u praksi naći i druge primere ove saradnje.

Rešenje je ustanovio :

- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudija Jelena Gatarić sa saradnicima.
- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Subotici, sudija Ljubo Simić sa saradnicima
- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Kragujevcu, sudija Suzana Rajović sa saradnicima.
- v.f. predsednika Prekršajnog suda u Novom Sadu, sudija Dejana Đorđević sa saradnicima.

Na osnovu usmenog dogovora između v.f. predsednika **Prekršajnog suda Zrenjanin** i Komandira saobraćajne policije u Zrenjaninu, još 2004. godine ustanovljena je praksa prema kojoj sud od saobraćajne policije, do dvadesetog u mesecu, dobija spisak sa imenima svih saobraćajnih policajaca i naznačenim datumima kada će se svaki od njih narednog meseca pojaviti u sudu. Prilikom sastavljanja ovog spiska vodi se računa o ukupnom vremenu angažovanja policijskog službenika, njegovim odsustvima (odmori, slobodni dani, obuka, i slično) kao i o drugim planiranim aktivnostima.

Po prijemu ovog spiska, sekretar suda se stara da se svi predmeti u kojim se određeni policajac ima pojaviti zakažu jedan za drugim na dan naveden u spisku pored njegovog imena. Na taj način se omogućuje da se policajac samo jednom mesečno pojavljuje u sudu, čime se značajno olakšava organizacija njegovog posla. Istovremeno se obezbeđuje njegovo prisustvo u svim predmetim gde je to neophodno za donošenje odluke. Imajući u vidu da se primenom ovog rešenja nedolazak policije praktično iskorenio kao razlog za odlaganje ročišta, ovakav način zakazivanja ročišta se pokazao kao vrlo uspešnim za obezbeđivanje prisustva policije u postupku. U slučaju kakvih vanrednih događaja koji zahtevaju angažovanje policije u vreme kada je zakazano njihovo pojavljivanje u sudu, o tome se putem telefona obaveštava sud kako bi izvršio odgovarajuće promene u rasporedu suđenja.

Vrlo slično rešenje u svojoj praksi primenjuje i **Prekršajni sud u Vršcu**. Da bi se izbeglo višestruko pozivanje policajaca u svojstvu svedoka, dogovoreno je da policijske stanice blagovremeno, a najkasnije do dvadesetog u mesecu, dostave raspored dana kada saobraćajni policajci u narednom mesecu mogu da pristupe u sud radi davanja izjava, odnosno radi suočenja. Po prijemu rasporeda sudije određuju za naznačeni datum ročišta u predmetima gde su ti policajci svedoci i istovremeno pozivaju okrivljene i po potrebi i druge svedoke u tim predmetima. Da bi se izbeglo dupliranje poziva, posebnim rasporedom je određeno da referenti pozivaju svedoke policajce u dva termina mesečno.

Rukovodstvo **Prekršajnog suda u Kragujevcu** je u dogovoru sa komandrom saobraćajne policije ustanovilo praksu po kojoj sudije predaju sekretaru suda spiskove sa imenima policajaca kojima narednog meseca

treba uručiti najveći broj poziva za saslušanje ili suočenje. Komandiru policijske stanice se prosleđuje objedinjen spisak sa imenima policajaca i datumima kada se svaki od njih treba pojaviti u sudu. Uobičajeno je da se po dvoje policajaca pozivaju na isti dan. Ovaj spisak se prosleđuje i sudijama kako bi na vreme pripremili sve predmete u kojima treba da saslušaju policajce ili sprovedu njihovo suočenje sa okrivljenima. Komandir saobraćajne policije se stara da policajci budu oslobođeni drugih obaveza kako bi se u zakazano vreme pojavili u sudu. Na dan određen za njihovo pojavljivanje po dvojica policajaca sa spiska dolaze u sud gde idu iz jedne u drugu sudnicu i daju izjave ili obavljaju druge potrebne radnje u svim predmetima u kojima je njihovo učešće potrebno. U slučaju neodazivanja policajaca ili pojave kakvih drugih problema u vezi sa njihovim učešćem u postupku, organizuju se koordinacioni sastanci sa komandrom saobraćajne policije kako bi se raspravila moguća rešenja. Do sada su svi problemi rešavani u "hodu" ili na ovim sastancima i od početka primene ovakvog načina pozivanja neodazivanje policajca je prestalo da bude razlog za odlaganje i odugovlačenje prekršajnog postupka.

Prekršajni sud u Novom Sadu je takođe organizovao saradnju sa policijom tako da svedok policajac određenog dana dolazi na ročišta u svim predmetima u kojima je pozvan kao svedok radi saslušanja. Prema ustaljenoj praksi, dva meseca unapred policijske stanice šalju spisak – raspored iz kog je vidljivo za koji datum je određeni policajac raspoređen da pristupi u sud radi svedočenja i toga dana je oslobođen drugih svojih obaveza iz primarne nadležnosti policije. Nakon što spisak prispe u sud isti se dostavlja svim sudijama koji na osnovu spiska zakazuju ročišta za datum kada je određeni policajac predviđen da ceo dan bude prisutan u sudu. Sudije potom referentu u sekretarijatu daju brojeve predmeta u kojima će određeni policajac biti pozvan kao svedok radi saslušanja, a referent ih obaveštava koji termini u okviru toga dana su slobodni za održavanje ročišta, te se u skladu sa tim sudije opredeljuju za neki od nepopunjenih termina, što referent i evidentira. Nakon toga sudije mogu da zakazuju ročišta za određeni dan i termin, a pozivi se dostavljaju policijskim stanicama u kojima su policajci zaposleni.

Početkom svake godine rukovodstvo novosadskog suda održava sastanake sa starešinama svih policijskih stanica na svom području. Na sva-

kom od održanih sastanaka zapisnički se konstatuje da su se obe strane sporazumele o ovakvom načinu pozivanja policajaca kao svedoka. Obe strane dobijaju po kopiju zapisnika za svoju arhivu.

U cilju kontrole uspešnosti ovakvog načina pozivanja policajaca, jedan referent u sekretarijatu suda je dobio u nadležnost da vodi knjige, odnosno evidenciju zakazanih ročišta po sudijama za svakog od pozivanih policajca. Referent sugeriše predsedniku suda da li se dostavljeni spisak poštuje u smislu odazivanja policajaca na zakazana ročišta. Obzirom da je dogovoreno da komandiri stanica vode računa o redovnom odazivanju policajaca, predsednik suda kontaktira komandire policijskih ispostava sa informacijom koji policajci se nisu odazvali pozivima suda kako bi se prema njima preduzele odgovarajuće disciplinske ili druge mere.

3.5. Obezbeđenje prisustva okrivljenog putem izdavanja poternice

Svi prekršajni sudovi imaju više ili manje problema da obezbede prisutvo okrivljenih u postupku, kako tokom trajanja samog suđenja tako i kasnije kada treba izvršiti izrečenu kaznu. Pored izdavanja naredbi za dovođenje okrivljenih, o čemu je već bili reči, pojedini prekršajni sudovi koriste i mogućnost da naredbe izdavanje poternice u skladu sa članom 219. stav 1 Zakona o izvršenju krivičnih sankcija (Sl. glasnik RS br. 85/05, 72/09, 31/11). Naime, prema citiranom članu, ako se nakon donošenja osuđujuće presude na zatvorsku kaznu ili nakon donošenja rešenja o zameni neplaćene novčane kazne u kaznu zatvora, kažnjeni koji je uredno pozvan ne javi u zavod za izdržavanje kazne, prekršajni sud može narediti njegovo dovođenje, a ako se kažnjeni krije ili je u bekstvu sud može narediti izdavanje poternice. Među sudovima koji imaju ovu praksu je i Prekršajni sud u Valjevu koji je prijavio i obrazložio ovo rešenje.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Valjevu, sudija Zoran Stefanović sa saradnicima.

Prema ustanovljenoj praksi Prekršajni sud u Valjevu dobija od policijske uprave Valjevo predloge za donošenje naredbi o izdavanju poternica za kažnjenim licima koje policija, postupajući po naredbama za dovođenje, nije mogla naći na označenim adresama. Smatrajući nakon prijema obaveštenja od policije da su ova kažnjena lica u bekstvu, sud donosi na-

redbe o izdavanju poternice za njima. Kako prema odredbama Zakonika o krivičnom postupku, poternicu raspisuje policijska uprava nadležna po mestu suda pred kojim se vodi postupak, naredbe se dostavljaju policijskoj upravi Valjevo, koja nakon toga raspisuje poternice za kažnjenim licima. Kako su sa poternicama upoznate sve policijske uprave i službe na teritoriji Srbije, njihovim izdavanjem se znatno povećava izvesnost pronalaženja traženih lica nego što je to bio slučaj nakon izdavanja samo naredbe za njihovo dovođenje o kojima je imala saznanje i postupala samo policijska uprava u Valjevu, kojoj su naredbe i bile upućene.

Suočeni sa neposrednim upućivanjem na izdržavanje zatvorske kazne, pronađena kažnjena lica, kojima je zbog neplaćanja novčane kazne doneseno rešenje o zameni u kaznu zatvora, po pravilu odmah plaćaju novčanu kaznu. Na ovaj način, donošenje naredbi za izdavanje poternice se može smatrati kao jedan od mogućih načina za poboljšanje inače loše naplate izrečenih novčanih kazni.

4. PRAKTIČNA REŠENJA ZA EFIKASNO RUKOVANJE PREDMETIMA

4.1. Organizacija rada sudske pisarnice

U praksi prekršajnih sudova javljaju se različiti načini organizacije rada sudske pisarnice i rukovanja predmetima bez obzira na jasno postavljene norme u Sudskom poslovniku koje regulišu ove oblasti. Dok se u pojedinim sudovima svi predmeti nalaze u pisarnici, raspoređeni u odgovarajućim ormarima koji se drže pod stalnom kontrolom ili pod ključem, kod drugih sudova se predmeti nalaze na različitim mestima u sudu, u zavisnosti od faze postupka u kojoj se nalaze. Tako se po kabinetima sudija obično nalaze hrpe predmeta u radu dok su ostali predmeti bez striktnih pravila i reda raspoređeni po pisarnicama, daktilo briou, kod referenata po fiokama ili kod sudskih pomoćnika.

U cilju usklađivanja organizacije rada pisarnica kao i prakse sudske administracije u rukovanju predmetima sa odgovarajućim normama Sudskog poslovnika, ovde će biti izložena usvojena praksa prekršajnog suda u Bečeju koji spada u najbolje organizovane i najefikasnije prekršajne sudove u zemlji.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika Prekršajnog suda u Bečeju, sudija Snežana Bašić sa saradnicima.

Ustrojavanje i organizacija rada pisarnice u skladu sa Sudskim poslovníkom; izrada rokovnika i ročišnika; adekvatna edukacija referenata i zapisničara; raspoređivanje predmeta iz kabineta sudija i zapisničara u sudsku pisarnicu gde se predmeti čuvaju pod nadzorom ili pod ključem u posebnim ormarima i vode po rokovima za postupanje; uspostavljanje i vođenje precizne evidencije o kretanju predmeta; edukacija sudija o kretanju predmeta; formiranje internih evidencija o kretanju predmeta između sudija i referenata, predstavljaju neophodne preduslove da bi se obezbedilo adekvatno rukovanje predmetima i efikasan rad sudske administracije u skladu sa zakonom i poslovníkom.

Ispunjavanjem navedenih preduslova omogućuje se organizacija rada sudske administracije i obezbeđuje kretanje predmeta tako da ne može doći do zastare prekršajnog gonjenja bez opravdanog razloga, obzirom da se svi predmeti moraju nalaziti u odgovarajućim ormarima u pisarnici, raspoređeni po rokovima za postupanje. Ovo se odnosi na sve predmete, kako na one koji još uvek nisu okončani sudskom odlukom, tako i na predmete u fazi izvršenja. Kod sudija u kabinetima mogu se nalaziti samo predmeti u kojima su zakazane rasprave za određeni dan, kao i predmeti u kojima je potrebno izraditi presudu. Na ovaj način je veoma jednostavno izvršiti uvid u priliv predmeta i sprovesti raspored poslova između referenata kako bi se ostvarila njihova dnevna ažurnost. Na ovaj način se takođe i sudijama i zapisničarima omogućava bolja preglednost posla, efikasnije postupanje u predmetima i veća ažurnost u radu.

4.2. Jednobrazno postupanje po zahtevima za naknadu troškova

Radi rešavanja problema koji nastaju usled neujednačene sudske prakse i sporog, neažurnog, odlučivanja o zahtevima za naknadu troškovima prekršajnog postupka, neki prekršajni sudovi su usvojili jednobraznu praksu u odlučivanju kao i striktnu proceduru postupanja sudske administracije s tim u vezi. Ovde će biti izloženo rešenje Prekršajnog suda u Paraćinu koji je prijavio i obrazložio svoje rešenje.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika suda u Paraćinu, sudija Nedeljko Bodiroga sa saradnicima.

U cilju rešavanja problema nastalih usled neujednačene prakse u odlučivanju o zahtevima za naknadu troškova postupka v.f. predsednika suda je na osnovu svojih zakonskih ovlašćenja doneo Pravilnik o postupanju po zahtevima za naknadu troškova prekršajnog postupka od 08.02.2013. godine, koji je dat u prilogu (**prilog br. 10**).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРЕКРШАЈНИ СУД У ПАРАЋИНУ
Посл.број: Су I 1-60/13
Дана 08.02.2013. године
П а р а ћ и н и

На основу чл. 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр:116/08,104/09, 101/10 и101/11) и чл. 6. и 7. Судског пословника ("Сл. гласник РС" бр:110/09, 70/11 и 19/12), вршилац функције председника Прекршајног суда у Параћину донео је дана 08.02.2012. године

П Р А В И Л Н И К О ПОСТУПАЊУ ПО ЗАХТЕВИМА ЗА НАДОКНАДУ ТРОШКОВА ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

Члан 1.

Овим правилником прописује се поступање Прекршајног суда у Параћину по захтевима за накнаду трошкова прекршајног поступка, у циљу обезбеђења законитог и благовременог поступања и надоваживања трошкова прекршајног поступка по редоследу пријема захтева.

Члан 2.

Пракса је показала, с обзиром на структуру и динамику прекршајног поступка да странке подносе захтеве за надокнаду трошкова поступка по правоснажности првостепене судске одлуке којом је одлучено да трошкови поступка падају на терет суда.

Оваква пракса чини нужним да суд о трошковима поступка одлучи посебним решењем.

Члан 3.

По пријему у писарници суда захтева за надокнаду трошкова прекршајног поступка, шеф писарнице је одговоран да списи предмета са захтевом за надокнаду трошкова прекршајног поступка буду предати судији који је одлучивао по том предмету, у року од 24 сата по пријему захтева.

Списи предмета предају се судији преко Књиге о кретању списка у органу, у којој се наводи датум достављања предмета судији, што је судија дужан да овери својим потписом у књизи. У књизи се такав предмет у рубрици "Напомена" означава црвеном хемијском оловком словом "ТЗ", што представља скраћеницу две речи: "трошкови-захтев".

Члан 4.

Судија је дужан да у року од 8 (осам) дана донесе првостепено решење о трошковима и да предмет са решењем достави в.ф. председнику суда, који ће га доставити писарници, а одлуку ће писарница експедовати подносиоцу захтева. Предаја предмета в.ф. председнику суда и писарници се евидентира кроз књигу.

Члан 5.

Ако је на првостепено решење о трошковима поступка изјављена жалба, шеф писарнице је одговоран да списи предмета са жалбом буду предати судији који је одлучивао по том предмету, у року од 24 сата по пријему доставнице о уручењу решења о трошковима. Ако доставница не буде предата писарници суда у року од 8 (осам) дана након што је примљена жалба, шеф писарнице је одговоран да предмет са жалбом буде достављен судији најкасније 10-тог дана од пријема жалбе.

Списи предмета са жалбом предају се судији преко Књиге о кретању списа у органу, у којој се наводи датум достављања предмета судији, што је судија дужан да овери својим потписом у књизи. У књизи се такав предмет у рубрици "Напомена" означава црвеном хемијском оловком словом "ТЖ", што представља скраћеницу две речи: "трошкови-жалба".

Ако другостепени суд потврди или преиначи решење о трошковима поступка, шеф писарнице је одговоран да другостепено решење буде достављено жалиоцу у року од највише 15 (петнаест) дана од пријема другостепене одлуке у суду. Ако до тада на буде враћена доставнице, шеф писарнице је одговоран да обави усмену консултацију са поступајућим судијом о чему ће на омот списа ставити белешку, са роком за предузимање следеће радње.

Ако другостепени суд укине решење о трошковима поступка, шеф писарнице је одговоран да другостепено решење буде достављено жалиоцу исто као у претходном ставу, након чега се предмет преко књиге доставља судији за доношење новог првостепеног решења, сходно чл.4. овог Правилника.

Члан 5.

Када решење о трошковима поступка постане правоснажно, шеф писарнице одговоран је за стављање клаузуле правоснажности, за израду финансијског решења и за достављање судији на потпис клаузуле правоснажности и финансијског решења.

Шеф писарнице је одговоран да клаузула правоснажности буде стављена на решење у року од 24 сата по пријему доказа да је решење постало правоснажно

Судија је дужан да клаузуле правоснажности и извршности и финансијско решење потпише истог радног дана када су му, са предметом, достављени на потпис.

Шеф писарнице је одговоран да једна примерак правоснажног решења о трошковима поступка и један примерак финансијског решења истог дана по овери правоснажности од стране судије буде предат рачуноводству суда, а рачуноводство суда је дужно да истог дана састави трошковник поступка и залепи га у списе предмета.

Члан 6.

Служба рачуноводства је одговорна да се трошкови поступка исплаћују према редоследу пријема решења о трошковима и финансијски решења, о чему на решење о трошковима поступка мора бити стављена белешка са датумом и сатом пријем решења у служби рачуноводства.

Исплата трошкова поступка вршиће се према редоследу из става 1. овог члана, а према приливу средства за ту неману на текући рачун суда.

Члан 7.

Са садржином овог правилника упознати су судије, судијски помоћник, шеф писарнице, запослени у писарници и обрачунски радник зарада, дана 08.02.2013. године, што потврђују својим потписима на оригиналу правилника, којом приликом је сваком уручен по један примерак правилника, а из разлога хитности правилник се примењује од понедељка 11.02.2013. године.

Правилник истаћи на огласној табли суда.

Вршилац функције председника
Прекршајног суда у Параћину
Недељко Бодирога, с.р.

Kako je i konstatovano u članu 2. navedenog pravilnika, problem u vezi sa odlučivanjem o naknadi troškova postupka nastaje usled prirode prekršajnog postupka i činjenice da se troškovi, po pravilu, potražuju nakon donošenja meritorne sudske odluke, što je inače u drugim postupcima, parničnom ili krivičnom, izuzetak od pravila, obzirom da se u ovim postupcima o glavnoj stvari i troškovima postupka po pravilu odlučuje jednom odlukom. Praksa je pokazala da u prekršajnom postupku stranke podnose zahteve za nadoknadu troškova postupka po pravosnažnosti prvostepene sudske odluke kojom je odlučeno da troškovi postupka padaju na teret suda. Ovakva praksa čini nužnim da sud o troškovima postupka odlučuje naknadno, posebnim rešenjem o naknadi troškova postupka. U cilju brzog donošenja ovog rešenja i ujednačavanja sudske prakse s tim u vezi, te radi onemogućavanja određivanja neosnovanih naknada troškova odnosno određivanja naknade neovlašćenim licima, kao i radi izbegavanja eventualnog preklapanja dobrovoljnog i prinudnog plaćanja troškova, navedenim Pravilnikom predviđena je posebna procedura za postupanje sudske administracije i sudija po prijemu zahteva za naknadu troškova prekršajnog postupka.

Članom 3. Pravilnika propisano je da je po prijemu zahteva za nadoknadu troškova prekršajnog postupka šef pisarnice odgovoran da se spisi predmeta sa zahtevom za nadoknadu troškova predaju sudiji koji je odlučivao po tom predmetu, u roku od 24 sata od prispeća zahteva u pisarnicu suda. Spisi predmeta predaju se sudiji preko interne Knjige o kretanju spisa u okviru suda, u kojoj se navodi datum dostavljanja predmeta sudiji, a što je sudija dužan da potvrdi svojim potpisom. U knjizi se takav predmet u rubrici "Napomena" označava crvenom hemijskom olovkom slovom "TZ", što predstavlja skraćenicu za "troškovi-zahtev".

Sudija je dužan da u roku od 8 dana od prijema spisa predmeta donese prvostepeno rešenje o troškovima, te da spise predmeta sa donesenim rešenjem dostavi v.f. predsedniku suda na uvid. Nakon uvida u sadržinu, v.f. predsednika suda će rešenje sa spisima proslediti pisarnici kako bi rešenje bilo ekspedovano podnosiocu zahteva. Kretanje spisa predmeta od v.f. predsednika suda do pisarnice se takođe evidentira kroz Knjigu o kretanju spisa.

Član 5. Pravilnika predviđa obavezu šefa pisarnice da u roku od 24 časa spise predmeta dostavi sudiji koji je odlučivao, u slučaju da je protiv prvostepenog rešenja o naknadi troškova izjavljena žalba. On je takođe obavezan da sa spisima sudiji dostavi i dostavnicu o uručenju rešenja o troškovima. Ako dostavnica ne bude predata pisarnici suda u roku od 8 dana nakon što je primljena žalba, šef pisarnice je odgovoran da spise predmeta sa žalbom dostavi sudiji najkasnije desetog dana od prijema žalbe. Spisi predmeta sa žalbom predaju se sudiji preko Knjige o kretanju spisa, u kojoj se navodi datum dostavljanja predmeta sudiji, a što je sudija dužan da overi svojim potpisom u knjizi. U knjizi se takav predmet u rubrici "Napomena" označava crvenom hemijskom olovkom slovom "TŽ", što predstavlja skraćenicu za "troškovi-žalba".

Ako drugostepeni sud potvrdi ili preinači rešenje o troškovima postupka, šef pisarnice je odgovoran da drugostepeno rešenje bude dostavljeno žaliocu u roku od najviše 15 dana od prispeća drugostepene odluke u sudu. Ako do tada ne bude vraćena dostavnica, šef pisarnice je odgovoran da obavi usmenu konsultaciju sa postupajućim sudijom o čemu će na omot spisa staviti belešku sa rokom za preduzimanje sledeće radnje. Ako pak drugostepeni sud ukine rešenje o troškovima postupka, šef pisarnice je odgovoran da drugostepeno rešenje bude dostavljeno žaliocu, nakon čega se predmet dostavlja sudiji za donošenje novog prvostepenog rešenja.

Članom 5. Pravilnika je propisano da je po pravosnažnosti rešenja o troškovima postupka, šef pisarnice odgovoran za stavljanje klauzule pravosnažnosti, za izradu finansijskog rešenja i za dostavljanje sudiji na potpis klauzule pravosnažnosti i finansijskog rešenja. Šef pisarnice je odgovoran da klauzula pravosnažnosti bude stavljena na rešenje u roku od 24 sata po prijemu dokaza da je rešenje postalo pravosnažno. Sudija je dužan da klauzule pravosnažnosti i izvršnosti, kao i finansijsko rešenje potpiše istog radnog dana kada su mu, sa spisima predmeta, dostavljeni na potpis. Šef pisarnice je takođe odgovoran da jedan primerak pravosnažnog rešenja o troškovima postupka i jedan primerak finansijskog rešenja istog dana po overi pravosnažnosti od strane sudije bude predat računovodstvu suda. Računovodstvo suda je dužno da istog dana sastavi troškovnik postupka i zalepi ga u spise predmeta.

Član 6. Pravilnika propisuje da je služba računovodstva odgovorna da se troškovi postupka isplaćuju prema redosledu prijema rešenja, o čemu se na rešenje o troškovima stavlja beleška sa datumom i satom prispeća rešenja u službu računovodstva. Isplata troškova postupka vršiće se po ovom redosledu a prema prilivu sredstava za tu namenu na tekući račun suda.

Kratak rok praktične primene ovog rešenja ne dozvoljava ozbiljnu analizu rezultata. Usled ujednačavanja prakse u odlučivanju o vrsti i iznosima traženih sredstava na ime naknade troškova i smanjenja broja prinudnih izvršenja, a sa tim i eliminisanja troškova izvršenja, pozitivni rezultati se svakako mogu očekivati kada je u pitanju ušteda budžetskih sredstava za ovu namenu. U kratkoj primeni ovog Pravilnika do sada se nisu pojavili posebni problemi u praksi. Prepreka za njegovu doslednu primenu može biti ranije stvorena navika postupanja u ovim slučajevima, međutim osnovano se može očekivati da će se doslednim insistiranjem na primeni novih pravila i poštovanju rokova ovi problemi vremenom prevazići.

4.3. Podela pisarnice po odsecima i uvođenje elektronskih upisnika radi efikasnijeg praćenja kretanja predmeta

Radi efikasnijeg praćenja kretanja predmeta, sudskih spisa i drugih akata od trenutka prijema u sud do njihovog arhiviranja, Prekršajni sud u Nišu je izvršio podelu pisarnice na odseke i uveo elektronske upisnike kao i elektronsku evidenciju kretanja predmeta u okviru suda. Ovakvu organizaciju rada je bilo neophodno uvesti obzirom na veliki priliv i broj predmeta u radu koji ovaj sud ima.

Rešenje je ustanovio v.f. predsednika suda u Nišu, sudija Vera Cvjetković sa saradnicima.

Prema usvojenom rešenju, pisarnica suda je podeljena na četiri odseka koji imaju sledeće delokruge rada:

I Odsek prijema, overe i ekspedicije

U ovom odseku vrši se prijem i ekspedicija svih pismena u sudu. U okviru odseka vodi se elektronski upisnik PRZ, u koji se upisuju sva primljena pismena kao i zahtevi vezani za traženje određenih podataka iz pisarnica

(na primer: izdavanje uverenja, dostava spisa sudovima i tužilaštvima, izdavanje izvoda iz prekršajne evidencije, kao i drugih pismena vezanih za rad pisarnice). Iz ovog odseka zahtevi za pokretanje prekršajnog postupka dostavljaju se svakodnevno u Odsek pisarnice na zavođenje u elektronske upisnike.

II Odsek pisarnice

U ovom odseku upisničari na AOP-u vrše zavođenje i razvođenje predmeta u centralnim upisnicima na kompjuterima koji su interno umreženi, tako da pet upisničara mogu istovremeno da rade u istom upisniku. Na jednom kompjuteru instaliran je internet preko koga putem e-maila sedište suda ostvaruje komunikaciju sa šest odeljenja ovog suda. Iz sedišta se šalju uneti podaci koji se odnose na odeljenja kako bi su u njima formirali odeljenjski upisnici. Ovim se obezbeđuje da se kompletno zavođenje i razvođenje predmeta vrši samo u sedištu suda. Interno umrežavanje računara i komunikacija između sedišta i odeljenja preko interneta omogućuje dnevnu ažurnost u procesu zavođenja i razvođenja predmeta. Ova dnevna ažurnosti ima poseban značaj za rad ovog prekršajnog suda obzirom na veliki broj predmeta u radu koji ovaj sud ima.

III Odsek pravosnažnosti

Sudski predmeti koji su ovom odseku dostavljeni na opravosnaživanje odmah se upisuju u elektronsku internu knjigu kretanja predmeta. Referenti izvršenja zatim vrše ekspediciju neuručeni sudskih odluka. Nakon urednog uručenja referenti stavljaju klauzule pravosnažnosti i izvršnosti na sudske odluke.

IV Odsek izvršenja

U ovom odseku pravosnažne i izvršne sudske odluke, nakon upisa u upisnik izvršenja u odseku pisarnice, upisuju se u elektronsku internu knjigu referenata izvršenja. Nakon što se izvršenje sprovede i predmet razvede, isti odlazi u arhivu gde se upisuje u elektronski upisnik arhive. Odsek izvršenja poseduje internet preko koga svakodnevno dobija izveštaje iz APR-a i dnevne izvode o uplaćenim novčanim kaznama.

U vezi sa pripremom i primenom ovog rešenja u sudu je organizovana obuka svih zaposlenih za rad na računaru i na elektronskom zavođenju i razvođenju predmeta. Zaposleni u sudu su posebno upoznati sa mo-

gućnostima elektronskog zavođenja i razvođenja predmeta, kako pronalaziti podatke u upisnicima, kako izvršiti razvrstavanje traženih podataka po šiframa sudija ili po pravnim oblastima, u zavisnosti od vrste izveštaja u koji se podaci unose. U realizaciju ovog rešenja uključeni su izvršni sudija, upravitelj pisarnice, šefovi odseka pisarnice, koordinator izvršenja, upisničari na AOP kao i referenti izvršenja.

Kroz elektronsko vođenje predmeta svi upisnici se u sudu vode u skladu sa Sudskim poslovníkom, po tabelama propisanim od strane Ministarstva pravde, u Eksel formatu. Njihovim korišćenjem pružaju se mogućnost efikasnog praćenja predmeta naročito kod sudova koji imaju veliki priliv predmeta. Primenom elektronskog upisnika omogućuje se brz i jednostavan način dolaženja do podataka neophodnih za sve vrste izveštaja koje se dostavljaju nadležnom ministarstvu, Visokom savetu i Višem prekršajnom sudu.

Ovako organizovan rad sudske pisarnice i referenata, uz primenu elektronskih upisnika omogućava izvršnom sudiji, upravitelju pisarnice i šefovima odseka, svakodnevni uvid i praćenje predmeta u različitim fazama postupka. Uvođenjem elektronskog praćenja predmeta u Prekršajnom sudu u Nišu postignut je efikasan rad odseka sudskih pisarnica, dnevna ažurnost i precizno praćenje svih predmeta u radu.

4.4. Elektronska izrada pojedinačnog izveštaja o izvršenoj uplati novčane kazne

Proces obaveštavanja Prekršajnih sudova o izvršenoj naplati novčane kazne, troškova postupka i drugih novčanih iznosa, shodno članu 301. Zakona o prekršajima, vrši se redovno svakodnevnim dostavljanjem izvoda o stanju i promeni sredstava na računu nadležnog suda od strane Uprave za trezor. Imajući u vidu da se predmetni izvod dostavlja u formi koja nije prilagođena svrsi njene upotrebe u sudu, ovaj način obaveštavanja znatno otežava i usporava rad pisarnice. Naime, izvodi koje sudovi primaju sadrže zbirnu listu svih uplata izvršenih na račun suda u jednom danu, što zahteva od referenata pisarnice da podatke o izvršenim uplatama iz izvoda ručno prepisuju u individualne izveštaje. Predmetni izveštaji sačinjavaju se za svaku pojedinačnu uplatu, a radi združivanja sa spisima relevantnog predmeta.

Rešenje je ustanovio:

- v. f. predsednika Prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudija Jelena Gatarić, sa saradnicima.
- v. f. predsednika Prekršajnog suda u Kikindi, sudija Nada Pandurov, sa saradnicima.

U cilju pojednostavljivanja postupka izrade pojedinačnih izveštaja o uplati, tehničar za IT podršku zaposlen u Prekršajnom sudu u Zrenjaninu, na zahtev rukovodstva toga suda, izradio je poseban program za elektronsko popunjavanje ovih izveštaja. Naime, program koji je izrađen omogućuje osoblju suda da nakon što pristupe internet prezentaciji Uprave za trezor i sa njega preuzmu izvod o izvršenim uplatama u txt formatu, isti automatski konvertuju u adekvatan elektronski format, a potrebne podatke o uplatama prikazu u formi individualnih izveštaja o uplatama, bez ikakvog dodatnog upisivanja podataka. Primer pojedinačnog izveštaja izrađenog upotrebom ovog softvera u Prekršajnom sudu u Zrenjaninu je dat u prilogu (**prilog br. 11**).

Sličan softver namenjen za elektronsku izradu pojedinačnih izveštaja koristi se više godina u Prekršajnom sudu u Kikindi.

Prilog 11: Primer pojedinačnog izveštaja izrađen upotrebom softvera

R - MR

ПРЕКРШАЈНИ СУД У ЗРЕЊАНИНУ

ИЗВЕШТАЈ О УПЛАТИ НОВЧАНЕ КАЗНЕ

На основу извештаја Народне банке Србије - управа за јавна плаћања,

број извода **76** од: **22.4.2013** на рачуну број **8402420-743 321 843-22**

Уплаћено је: **5.000,00 Дин.**

На име: **POSTA ZA**

ПР: Позив на број: **11242026005940**

5. PRAKTIČNA REŠENJA ZA UNAPREĐENJE IZVRŠENJA ODLUKA PREKRŠAJNIH SUDOVA

5.1. Efikasna naplata novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka kroz saradnju sa nadležnom policijskom upravom i mesnim kancelarijama

U cilju uspešnije i brže naplate novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka te smanjenja mogućnosti nastupanja zastarelosti izvršenja prekršajnih sankcija, Prekršajni sudovi u Prokuplju i Pirotu su usvojili posebne procedure za postupanje u fazi izvršenja i uspostavili su saradnju sa nadležnim policijskim upravama i mesnim kancelarijama radi vršenja dostave ili sprovođenja sudskih naredbi za dovođenje.

Rešenje je ustanovio:

- v. f. predsednika Prekršajnog suda u Prokuplju, sudija Slađana Drašković sa saradnicima.
- v. f. predsednika Prekršajnog suda u Pirotu Ivana Mladenović, sa saradnicima.

Prekršajni sud u Prokuplju probleme u naplati novčanih kazni i troškova postupka rešava kroz sledeću usvojenu proceduru postupanja:

V. f. predsednika suda nakon održane sednice svih zaposlenih i sudija donosi Odluku o mesečnoj pripravnosti. Ova odluka određuje raspored mesečne pripravnosti sudija, zapisničara, radnika na izvršnim predmetima, a po potrebi i upisničara. Raspored pripravnosti je određen po dani-ma, u trajanju od 24 časa, i njime su obuhvaćeni sudije i zaposleni kako u sedištu suda, tako i u sudskim odeljenjima. Odluka o pripravnosti se donosi u skladu sa činjenicom da Policijska uprava Prokuplje pokriva ce-lokupnu teritoriju Topličkog okruga, te samim tim kako sedište suda tako i područje oba sudska odeljenja.

Većoj i bržoj naplati novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka značajno doprinosi ažurno postupanje policije po naredbama suda za dovođenje kažnjenih lica u prostorije suda. Saradnja sa pripadnicima policijske uprave je na zadovoljavajućem nivou tako da je izvršenje sud-

skih naredbi moguće sprovesti i u neradnim danima, nakon završetka radnog vremena, odnosno 24 časa svakoga dana.

Efikasnosti izvršenja je značajno doprinela i pojačana pripravnost svih zaposlenih Policijske uprave Prokuplje na poslovima izdavanja i produženja različitih ličnih isprava i dozvola, jer je uz njihovo učešće značajan broj kažnjenih lica postao dostupan sudu i platio novčane kazne i troškove postupka.

Sud ima izuzetno dobru saradnju sa mesnim kancelarijama opštine Prokuplje čiji službenici besplatno vrše dostavu svih pismena i poziva. Oni posebno hitno postupaju kada su u pitanju dostave u okviru izvršenja, posebno ako se radi o dostavi rešenja o zameni novčane kazne u kaznu zatvora. Referenti suda, koji rade na izvršnim predmetima, svakodnevno ostvaruju komunikaciju sa mesnim kancelarijama, od kojih dobijaju potrebne informacije o okrivljenima, što u mnogome olakšava njihov rad.

Kao jedan vid besplatne dostave sudskih pismena kažnjenim licima se vrši uručenje rešenja o zameni preko Policijske uprave Prokuplje, a koja se ostvaruje kao vid pravne pomoći, shodno članu 90. Zakona o prekršajima. Ovaj vid saradnje je neuobičajen i nesvakidašnji, ali se njime postižu dobri rezultati, posebno kada je ovo jedini način na koji se može sprovesti uručenje pismena kažnjenom, kako bi se postupak izvršenja nesmetano sproveo.

Uobičajena je praksa ovog suda da se kažnjenom omogućava plaćanje kazne na određeni broj rata, ali uz preduslov da uz prvu ratu u celini odmah plati i paušalne troškove postupka, čime se smanjuje potreba pokretanja postupka prinudne naplate pred Osnovnim sudom.

Koordinacija rada na predmetima u fazi izvršenja se ostvaruje kroz redovne mesečne sastanke sa ovlašćenim licima nadležnih službi Policijske uprave Prokuplje. Vršilac funkcije predsednika Prekršajnog suda, sudije, radnici na izvršnim predmetima, kao i drugi zaposleni u sudu, svakodnevno prate postupke izvršenja u predmetima za koje su zaduženi i podnose izveštaj u uočenim nedostacima i problemima.

Prekršajni sud u Pirotu, u cilju bolje realizacije izdatih naredbi za dovođenje lica, a samim tim i uspešnije naplate novčanih kazni, je ustanovio proceduru po kojoj v. f. predsednika suda odobrava spisak i

raspored pripravnosti na mesečnom nivou. U skladu sa ovim rasporedom organizuju se dežurstva za svaki radni dan u periodu od 15,30 do 19,30, kao i u dane vikenda od 7,30 do 19,30 časova. Ovaj spisak šalje se preko dostavljača suda nadležnoj policijskoj upravi koja organizuje u tom periodu pojačan rad patrola na terenu. Privedenim kažnjenim licima koji odluče da plate novčanu kaznu referent izvršenja izdaje priznanicu za dati novac ukoliko ne postoji mogućnost da se tada uplata izvrši preko pošte ili banke .

Prekršajni sud u Pirotu je od uvođenja ovog rešenja poboljšao naplatu novčanih kazni za čitavih 100%, čime je dostignut procenat izvršenja u 2012. godini od preko 60%, što ovaj sud ubraja među najuspešnije u zemlji. U nominalnom iznosu to znači da je ovaj sud u odnosu na prethodnu godinu naplatio duplo više novca. U 2011. godini, sud je približno naplatio iznos od 30 miliona dinara, dok se taj iznos u 2012. godini popeo na približno 60 miliona dinara.

6. PRAKTIČNA REŠENJA ZA UNAPREĐENJE ODNOSA SA KORISNICIMA PREKRŠAJNIH SUDOVA

Mišljenje javnosti o načinu rada prekršajnih sudova je važno zbog same reputacije suda i integriteta prekršajnih sudova, a naročito imajući u vidu da najveći broj građana u praksi dolazi u kontakt upravo sa ovim sudovima.

Takođe, u cilju jačanja poverenja građana u rad prekršajnih sudova, kao i unapređenja sprovođenja pravde, neophodno je uzeti u obzir i mišljenje stranaka i ostalih korisnika suda i njihove primedbe i sugestije.

Iako mnogi pretpostavljaju da je ishod spora najvažniji građanima, istraživanja konstantno pokazuju da se pozitivna percepcija o sudu uglavnom oblikuje na osnovu dva kriterijuma, i to: načina na koji su stranke u postupku (korisnici suda) tretirane od strane sudskog osoblja i mogućnost da stranke budu saslušane, odnosno da prezentuju svoju odbranu.

6.1. Anketiranje stranaka i ostalih korisnika prekršajnog suda

U cilju unapređenja odnosa sa korisnicima suda, unapređenja efikasnosti rada suda i identifikacije eventualnih problema u radu sa aspekta građana, Prekršajni sud u Zrenjaninu je sproveo anketiranje korisnika suda u vezi sa novoformiranim info-pultom i korišćenjem informativnih brošura koji su na raspolaganju strankama.

Rešenje je ustanovio v. f. predsednika Prekršajnog suda u Zrenjaninu, sudija Jelena Gatarić i sekretar suda Olivera Vilimonović Lužaić sa saradnicima.

U Prekršajnom sudu u Zrenjaninu je nekon renoviranja suda koje je realizovano u okviru JRGA projekta postavljen jedinstveni šalter za objedinjene usluge građana (info-pult), koji ima za cilj da poveća efikasnost rada ovoga suda, kao i da omogući strankama i drugim zainteresovanim licima koja bilo kojim povodom posete zgradu suda da brže i lakše ostvare svoja prava. Pet meseci nakon postavljanja info-pulta u holu Prekršajnog suda u Zrenjaninu, sprovedeno je anketiranje stranaka i drugih korisnika suda (advokata, svedoka...), u cilju prikupljanja informacija o reakcijama

ИНФО – ПУЛТ УПИТНИК

Молимо Вас да попуните овај упитник како бисте нам помогли да побољшамо наше услуге

Обележите поље које најбоље изражава Ваше мишљење	Веома се слажем	Слажем се	Не слажем се	Веома се не слажем	Немам никакво мишљење	Не знам
1. Нови инфо-пулт омогућава да брже и лакше остварим своја права и обавезе у суду.						
2. Брошуре које су постављене на инфо-пулту пружају корисне информације о правима и обавезама странака.						
3. Запослени који раде за инфо-пултом имају потребна знања и на професионалан начин пружају услуге.						
4. Запослени који раде на инфо-пулту су се према мени опходили љубазно.						

Наведите разлог Вашег доласка у суд данас:	
Обележите разлог	Разлог
✓	Позван сам да дам изјаву у својству окривљеног
	Позван сам да дам изјаву у својству сведока
	Дошао сам у својству заступника лица које је учесник у судском поступку
	Дошао сам у суд да добијем информацију, и нисам укључен у неки судски поступак
	Друго:

Примедбе и предлози

na novu organizaciju rada i prikupljanja predloga za poboljšanje. Upitnik koji je podeljen korisnicima ovog suda je dat u prilogu (**Prilog br. 12**).

Anketiranje je sprovedeno od decembra 2012. godine do januara 2013. godine, u kom periodu je sud dobio 76 potpunjenih upitnika. Najveći broj lica koja su odgovorila na upitnik u sud je došlo u svojstvu okrivljenog. Analizirajući upitnike utvrđeno je da je velika većina ispitanika, gotovo 90%, sa kvalifikacijom *veoma se slažem* označila da im je info-pult omogućio brže i lakše ostvarivanje prava i obaveza u sudu i da su se zaposleni koji rade na info-pultu prema njima ljubazno ophodili. Takođe, veliki procenat ispitanika, sa kvalifikacijom *slažem se*, označilo je da brošure koje su postavljene na info-pultu pružaju korisne informacije o pravima i obavezama stranaka. Vrlo mali procenat ispitanika se izjasnio sa kvalifikacijom *nemam nikakvo mišljenje* ili *ne znam*, kod pitanja o brošurama i kod pitanja da li zaposleni koji rade imaju potrebna znanja i da li na profesionalan način pružaju usluge.

Na osnovu podataka dobijenih iz predmetnih upitnika, može se zaključiti da su vrlo pozitivne reakcije stranaka i drugih lica koja su u datom periodu odgovorila na postavljena pitanja, da je info-pult značajno doprineo da se radnje sudske pisarnice brže odvijaju, da se strankama na jednom mestu pružaju sve informacije. Jedina zamerka anketiranih lica je u vezi sa problemom grejanja u hodniku suda u kojem se nalazi info-pult. Nakon analiziranja rezultata upitnika, po kome su zaposleni koji rade na info-pultu dobili pohvale, rukovodstvo suda je organizovalo sastanak na kome su svim zaposlenima u sudskoj pisarnici predočili dobijene rezultate i iskazali zadovoljstvo zbog savesnog i profesionalnog načina na koji obavljaju svoj posao.

Imajući u vidu pozitivne rezultate upitnika sprovedenog u Prekršajnom sudu u Zrenjaninu, kao i informacije koje su tom prilikom prikupljene, može se preporučiti i drugim prekršajnim sudovima da naprave odgovarajuće upitnike u skladu sa specifičnostima pojedinačnog suda. U tu svrhu im od pomoći može biti primer opšteg **Upitnika za stranke prekršajnog suda** i **Smernice za sprovođenje ankete** koji su pripremljeni u okviru JRGA projekata, a koji se mogu naći na internet stranici JRGA projekta **www.jrga.org**. Navedeni upitnik i smernice su takođe dostavljeni partner sudovima

JRGA projekta i nakon analize dobijenih rezultata u partner sudovima isti će biti prosleđeni svim ostalim prekršajnim sudovima na teritoriji Republike Srbije.

